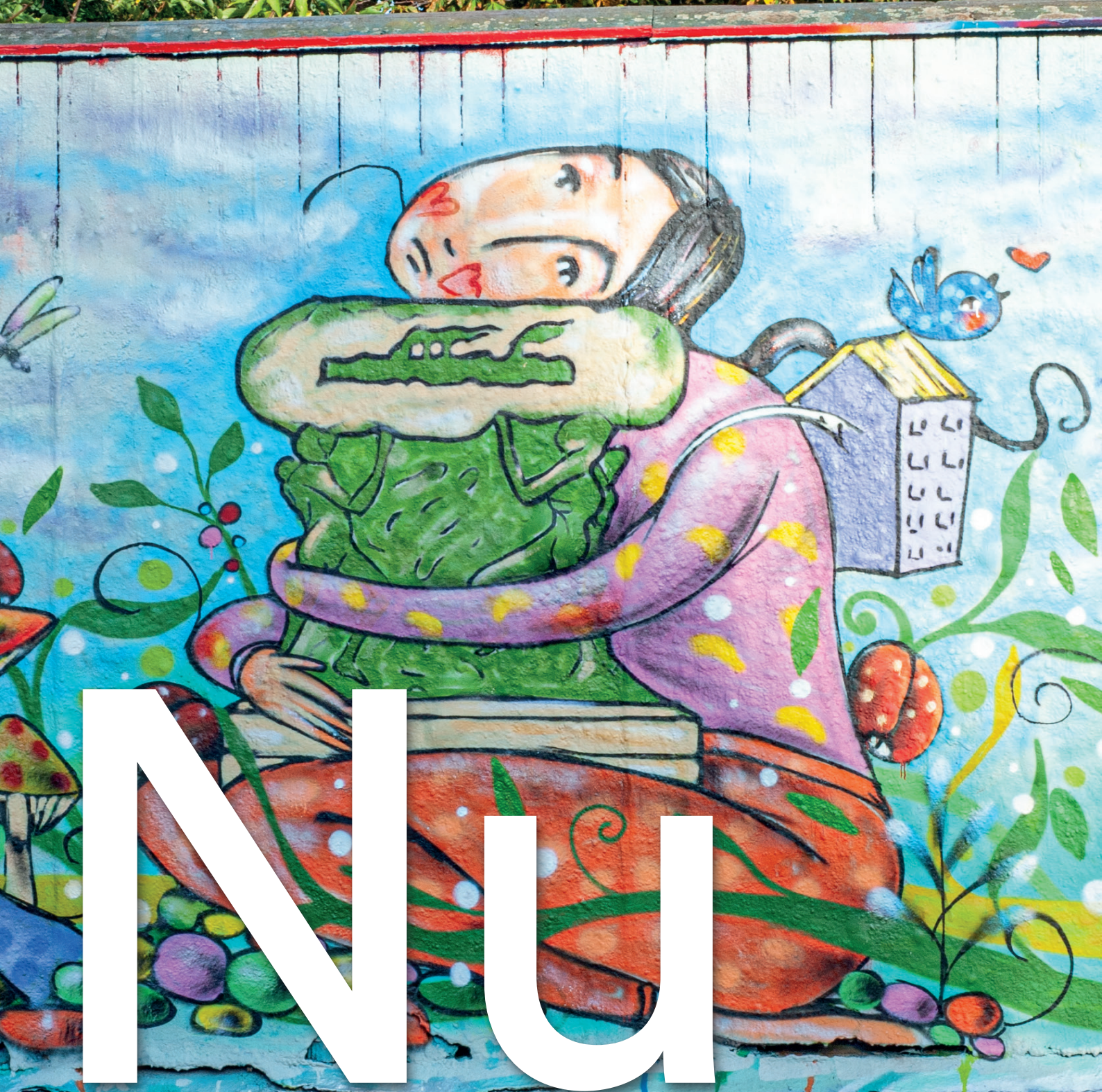

miljöpartiet de gröna

Nu

En grön budget för Malmö 2021

Innehåll

Ett helt och hållbart Malmö	3
En hållbar och framtidssäkrad stad	4
Organisation och ekonomi	8
Ett levande hav	10
Ett grönnare och artrikare Malmö	12
Sol, vind och vatten	15
Större rörelsefrihet för Malmöborna	17
En barnvänlig stad	20
Samma chanser för alla barn	23
God livskvalitet för äldre och personer med funktionsvariation	28
Fler vägar till en egen bostad	30
Frihet att välja sin framtid	32
Ett tryggt Malmö	34
Demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter	38
Budget 2021 med plan för 2022 och 2023	41

GLOBALA MÅLEN för hållbar utveckling

Malmö stad har gjort FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling till ledstjärna för sitt lokala utvecklingsarbete. Under 2020 blir de globala målen i Agenda 2030 en del av kommunfullmäktiges mål och budgetprocessen.

Vi i Miljöpartiet i Malmö använder sedan 2018 de globala målen i vår budget, för att göra det tydligt hur våra förslag bidrar till att göra verklighet av Agenda 2030 i vår stad och i världen.

Under varje avsnitt ser du vilka av målen som våra förslag främjar.

Ett helt och hållbart Malmö

När vi i denna budget blickar framåt mot 2021 är vi fortfarande mitt inne i en mycket turbulent och krispräglad tid. Pandemin belyser samhällets ojämlikhet och brister, där de som har minst drabbas hårdast och får betala med sin hälsa och trygghet. Världen går samtidigt igenom en klimatkris. Det pågår en massutrotning av arter som hotar våra ekosystem och våra koldioxidutsläpp spår fortfarande på klimatförändringarna. Klimatkrisens tydligaste offer är de redan mest utsatta, djur och natur och kommande generationer. Dessa orättvisor kommer vi aldrig att acceptera. Vi i Miljöpartiet har valt väg. Vi väljer hållbarhet och solidaritet när andra väljer enkla svar och ställer Malmöbor mot Malmöbor.

Vi måste se att kriserna hänger ihop och att vi behöver lösa dem parallellt. Vår ohållbara livsstil och vårt förhållningssätt till bland annat djurhållning har ökat risken för smittspridning och har gjort oss mer sårbara för pandemier. Samtidigt har coronakrisen lärt oss att vi kan förändra vårt beteende, att politiken snabbt kan göra stor skillnad, och att vi faktiskt kan omfördela resurser för att hantera stora utmaningar när känslan av nödläge infinner sig. Det är lärdomar som vi behöver ta med oss i kampen mot den globala uppvärmningen. Klimatnödläget är ett faktum som vi kan göra något åt tillsammans. Om vi vill.

Vi vet att vägen till omställning och rättvisa är olika lång för oss Malmöbor, beroende på hur många hinder vi möter på vägen på grund av klass, etnicitet, kön, funktionsförmåga och så vidare. Vår uppgift som politiker är att utjämna skillnaderna och skapa förutsättningar för alla Malmöbor att leva värdiga liv. Därför får vi inte tappa fokus på kampen för jämställdhet och mot rasism och diskriminering. Black lives matter-rörelsen visar att rasismen är systematisk och djupt rotad. Även antisemitism, islamofobi, homofobi och annan diskriminering drabbar dagligen Malmöbor. Det är inte värdigt en stad där nästan alla världens nationaliteter möts. Men vi har sett kraften i gemenskap, och vad som är möjligt när människor kommer samman och står upp mot orättvisorna genom fredliga manifestationer, eller när vi möts över religions- och partigränser för att fördöma Koranbränning eller när vi samlas i synagogan för att hedra minnet av Förintelsens offer och överlevare.

Det finns inga enkla svar på dessa komplexa utmaningar, men vi får inte bli överväldigade av uppgiften framför oss. Vi vet vad som behöver göras. Kunskapen finns och forskarvärlden är enig, och teknologin tar stora kliv framåt. Vi folkvalda behöver ställa om systemet och göra det lätt att göra rätt, så att vi alla kan anpassa oss till en mer hållbar livsstil. Ingen ska lämnas efter i omställningen, och därför är mänskliga rättigheter, social rättvisa och hållbarhet våra ledstjärnor. Tillsammans kan vi göra Malmö till en hållbar och jämlik stad.

Stefana Hoti, politisk företrädare Miljöpartiet i Malmö

En hållbar och framtidssäkrad stad

Klimatkrisen behöver lösas här och nu. För att Malmö ska lyckas med klimatarbetet behöver staden, politikerna, näringslivet och Malmöborna arbeta tillsammans och göra radikala förändringar. Allt annat är att svika de barn som växer upp nu och med all rätt är rädda för framtiden.

Malmöns nuvarande miljöprogram löper ut 2020 och ett nytt program tas nu fram. Det är viktigt att staden antar mål som både är bindande för stadens verksamheter och staden som geografi och kan förverkligas tillsammans med Malmöborna, företagen och andra som verkar i staden. Vi måste samarbeta för att rädda vår planet. Bara då klarar vi av att göra de radikala förändringar som är nödvändiga för att stoppa klimatkrisen och miljöförstörelsen.

Klimatkrisen är vår tids ödesfråga. Inga andra utmaningar får så förödande konsekvenser för vår värld, och det är bråttom. Enligt FN:s forskningspanel IPCC behöver vi minska våra globala utsläpp av växthusgaser med 10 procent varje år för att klara 1,5-gradersmålet. I Sverige måste vi sänka våra utsläpp från 10 till 2 ton i genomsnitt per person och år. Det kräver både att individer och företag engagerar sig och förändrar sitt beteende, och att det offentliga gör omfattande reformer för att gynna hållbara val och styra bort från klimatskadliga val.

Idag kommer mer än en tredjedel av Sveriges klimatutsläpp från offentlig sektor. Det är utsläpp som individen inte direkt kan påverka. I praktiken behöver all offentlig verksamhet sträva efter noll klimatutsläpp för att individen ska ha något utrymme för egna utsläpp.

För att Malmö ska lyckas med klimatarbetet behövs åtgärder på flera fronter och som involverar staden, politiken, näringslivet och Malmöborna. Ett första steg är att ta fram en koldioxidbudget som gör det tydligt hur mycket olika delar av samhället kan släppa ut – kommunen, företagen och invånarna. Därmed fördelas ansvaret för vem som behöver sätta in åtgärder från koldioxidbudgeten. Ett klimatråd behöver bildas, där politiker tillsammans med näringsliv, universitet, idéburen sektor och Malmöbor tar fram konkreta åtgärder för att stadens utsläpp ska hållas inom koldioxidbudgeten. Vi ser också att Malmö stad behöver ta fram verktyg och inforör att dra ner på utsläppen. Malmö stad behöver för egen del införa styrande klimatmål som utgår från informationsmaterial för att stötta Malmöborna och företag att göra klimatsmarta val.

Mat är en av de största källorna till utsläpp av växthusgaser. Jordbruket har stor påverkan på kulturlandskap, ekosystem och vattendrag. Enligt FN:s klimatpanel IPCC måste andelen vegetarisk och vegansk mat öka i den globala produktionen. Därför vill vi att all mat som serveras ska vara ekologisk och klimatsmart. Kommunerna är stora konsumenterna av livsmedel och påverkar därför även utbudet för privata konsumenter. Vi vill att kommunens upphandlingar ställer höga krav på transporter, ekologisk produktion och

Agenda 2030

djurskydd. Vi vill också att kommunen planerar menyerna utifrån vad som är i säsong i närområdet, eftersom lokal ekologisk odling gynnar den biologiska mångfalden runt Malmö.

För att detta ska vara möjligt att genomföra inom budget krävs att all mat som serveras i kommunens regi lagas av utbildad personal. Kostnaderna hålls nere när menyerna planeras utifrån att maten ska vara god, näringsrik och bra för miljön. Det är viktigt att förskolan och skolan serverar god och vällagad vegetarisk mat, så att det blir naturligt för barnen att välja vegetariska alternativ oftare. Redan idag är fem av de tio mest populära rätterna i skolan helvegetariska. Arbetet kring vegetarisk mat behöver fortsätta och utvecklas i samråd med eleverna. Vi vill att skolmaten knyts till läroplanen så att eleverna på ett naturligt sätt lär sig om ekologi, hållbarhet, hälsa, konsumtion och ekonomi kopplat till den mat de äter.

Det går att göra mycket för att minska matsvinnet i stadens verksamheter, inte minst i skolan. Vi vill se fler insatser, som att införa smakskeidar, följa upp matsvinnets vikt tillsammans med eleverna, och att skolrestaurangerna tillsammans med skolnämnderna tar fram ett koncept för hur eleverna kan göras delaktiga i att minska matsvinnet.

Alla som växer upp, bor eller arbetar i Malmö ska kunna andas ren luft. Genom att minska biltrafiken och ge mer plats åt kollektivtrafik har vi minskat utsläppen på de mest utsatta gatorna. Trots det nådde staden bara ett av de 14 nationella miljömålen inför 2020. Bilar är den största källan till utsläpp av farliga kväveoxider. Sju gånger fler människor dör i förtid varje år till följd av trafikutsläpp som i trafikolyckor. Och barnen drabbas värst. Den frihet som många upplever med bilen går direkt ut över andras liv och hälsa.

Biltrafiken i Malmö ska släppa ut så lite som möjligt, men omställningen av fordonsflottan i Sverige går långsamt. För att få ner utsläppen från transporter behövs tydliga begränsningar av klimatskadliga och hälsofarliga utsläpp. Därför vill vi införa miljözoner i Malmö på två olika nivåer. Vi vill ställa krav på utsläppsnivåerna för bensin- och dieselfordon i innerstaden, och bara tillåta de bilar som släpper ut allra minst i nybyggnadsområdena, där det redan från början är möjligt att planera bort bilberoendet för de boende.

Staden behöver byggas så att det är lätt att leva hållbart. För att så många Malmöbor som möjligt ska kunna göra hållbara val måste våra gemensamma medel prioritera hållbara transportslag. Utbyggnad av kollektivtrafik är också viktigt för att öka jämlikheten och jämställdheten. En progressiv trafikpolitik minskar klyftorna i staden. Därför vill Miljöpartiet att staden under mandatperioden börjar bygga tio supercykelstråk, så att det blir enkelt och går snabbt att cykelpendla. Vi vill också se spårväg i tre linjer och fortsätta med satsningarna på prioriterad busstrafik.

Alldeles för många av kommunens tjänsteresor görs med flyg, även på korta sträckor. Vi vill införa en resepolicy som sätter stopp för alla flygresor till Stockholm, Göteborg och jämförbara distanser. Vi vill också ha en klimatväxlingsmodell där förvaltningarna betalar ett tillägg för alla resor med fossila transportmedel som motsvarar 100 procent av resekostnaden. Det betyder att en förvaltning som väljer att skicka en medarbetare på tjänsteresa med flyg får betala motsvarande summa till en klimatpott.

Byggsektorn är en av de största källorna till klimatutsläpp och står för cirka 20 procent av Sveriges totala utsläpp. Byggprojekten i Malmö måste minska drastiskt sina utsläpp om vi ska klara klimatmålen. Miljöpartiets vision är en klimatpositiv byggbransch. Därför vill vi styra mot ett klimatneutralt byggande genom upphandling, kommunens markpolitik och genom en nära dialog med byggbranschen. Byggbranschen har visat på en tydlig ambition i sin färdplan för fossilfritt byggande, men där pekar branschen också på att politiken måste sätta upp tydliga spelregler och krav för att klimatneutralt byggande ska bli konkurrenskraftigt. Vi vill att Malmö stad ansluter sig näringslivets lokala färdplan för en klimatneutral bygg- och anläggningssektor 2030 (LFM30). Dessutom vill vi att det varje år ska planeras minst två spjutspetsprojekt på kommunens mark, för att driva på utvecklingen av klimatsmart byggande.

Miljöpartiet vill att Malmö arbetar med markanvisningstävlingar för klimatneutralt byggande, anger tydliga krav i tomträttsavtal, och anger en klimatbudget för alla kommunala byggprojekt som utgår från byggnadernas livscykel. Allt byggande i kommunens regi ska ha netto noll klimatutsläpp på 50 års sikt. För att underlätta detta behövs en strategi för klimatneutralt byggande. Arbetet med detaljplaner måste också anpassas för att främja träbyggande och nollenergihus. Därför vill vi att staden under mandatperioden tar fram en träbyggnadsstrategi.

Barn och unga utsätts varje dag för en stor mängd kemikalier, där vissa av dem är hormonstörande. Trots att det finns tydliga gränsvärden för kemikalieexponering så finns det lite forskning om hur kombinationen av många olika kemikalier påverkar barnens känsliga utveckling. Därför vill vi fasa ut farliga kemikalier från barns och ungas närmiljöer. Förskolor ska byggas och renoveras med giftfria material. Möbler och leksaker ska inte innehålla farliga ämnen. I stadens nuvarande strategi för att hantera kemikalier finns det tydliga ambitioner att begränsa spridningen så att Malmöborna inte drabbas, men vi tycker att arbetet går för långsamt. En tydligare prioritering behövs för att skydda barn och unga mot exponering av potentiellt farliga kemikalier.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta:

- att ge **kommunstyrelsen** i uppdrag att i samverkan med **miljönämnden** ta fram en koldioxidbudget som innefattar både stadens egna verksamheter och stadens utsläpp i stort, och som räknar ut hur stora utsläpp kommunen, företagen och invånare kan göra för att vi ska klara 1,5-gradersmålet.
- att ge **kommunstyrelsen** i uppdrag att ta fram förslag på styrande klimat- och miljömål som utgår från ramarna i koldioxidbudgeten.
- att ge **kommunstyrelsen** i uppdrag att ta initiativ till att inrätta ett klimatråd, där politiker tillsammans med nyckelaktörer i näringsliv, akademi och idéburen sektor, såväl som med invånarna, driver ett offensivt och strategiskt klimatarbete med syfte att minska klimatutsläppen tillräckligt för att stadens utsläpp ska hållas inom koldioxidbudgeten.
- att ge **kommunstyrelsen** i uppdrag att i samverkan med **miljönämnden** ta fram verktyg och informationsmaterial kring klimatfrågan riktat mot Malmöbor och

företag baserade i Malmö, med syfte att ge stöd i de val som behöver göras för att sänka utsläppen.

- att ge **kommunstyrelsen** i uppdrag att upprätta tydliga hållbarhetskrav för upphandling av livsmedel.
- att ge **servicenämnden** i uppdrag att skapa ekonomiskt utrymme för 90 procent ekologiska livsmedel genom att planera menyer med högre andel vegetabiliskt protein och råvaror som är i säsong i närområdet.
- att ge **skolnämnderna** och **servicenämnden** i uppdrag att utveckla samarbetsformer för att inkludera eleverna och skolpersonal i arbetet med hållbar mat.
- att ge **servicenämnden** och **skolnämnderna** i uppdrag att minska matsvinnet.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att utreda lämplig gränsdragning för miljözon 2 i innerstaden under 2021 för införande under 2022.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att utreda förutsättningarna för miljözon 3 i nybyggnadsområden som Nyhamnen.
- att ge **samtliga nämnder** i uppdrag att införa klimatväxlingsmodell för resor med fossildrivna transportmedel som motsvarar 100 procent av resekostnaden.
- att ge **kommunstyrelsen** i uppdrag att ansluta sig till näringslivets lokala färdplan för en klimatneutral bygg- och anläggningssektor 2030.
- att ge **servicenämnden** och **tekniska nämnden** i uppdrag att varje år byggstarta minst två klimatneutrala byggprojekt.
- att ge **servicenämnden** i uppdrag att ta fram en livscykelanalys för alla kommunens egna byggnationer, större ombyggnationer och renoveringar och att målet för samtliga ska vara netto noll växthusgasutsläpp.
- att ge **stadsbyggnadsnämnden** i uppdrag att ta fram en träbyggnadsstrategi.
- att ge **förskolenämnden** i uppdrag att omgående byta ut alla sina PVC-golv till säkra material.

Organisation och ekonomi

Malmö behöver minska klyftorna och sänka klimatutsläppen. Samtidigt har Malmö stad ett antal år med ansträngd ekonomi framför sig. Coronapandemin har gjort situationen än svårare. För att klara av välfärden och investera i framtiden vill vi att staden hanterar resurserna varsamt och att skatten höjs med 30 öre.

Samhället har förändrats på flera grundläggande sätt de senaste decennierna. Det påverkar förutsättningarna för offentlig verksamhet. Vi lever allt längre, samtidigt som det föds många barn. Det betyder bland annat att färre behöver försörja fler. På samma gång ökar förväntningarna på välfärden. Detta betyder att Malmö stad har ett antal år med en stram ekonomi framför sig.

Det ekonomiska läget har blivit än mer ansträngt på grund av coronapandemin. Pandemin har lett till ökad arbetslöshet, vilket innebär minskade skatteintäkter och ökade kostnader för ekonomiskt bistånd. Mot bakgrund av den kraftigt försämrade ekonomin är det rimligt att använda sig av den resultatutjämningsreserv som Malmö stad har byggt upp under goda år för att nyttja i tider när ekonomin är kärvare. Vi väljer därför att ta ut 320 miljoner ur resultatutjämningsreserven.

I Malmö stads budget för 2020 valde kommunledningen att avskaffa stadens överskottsmål. Det är bekymmersamt, för utan överskottsmålet kommer vi att behöva låna ännu mer för att finansiera våra investeringar. Risken är att lånekvoten ökar alltför drastiskt. Miljöpartiet anser att överskottsmålet bör återinföras så fort som det finns ekonomiskt utrymme. Vi ser dock inte att det är möjligt under 2021.

När färre ska försörja fler blir det ännu viktigare att kommunen hanterar alla resurser varsamt. Om staden använder sina resurser mer effektivt så blir utrymmet större för att tillgodose nya behov. Vi vill därför ge samtliga nämnder utom skolnämnderna i uppdrag att effektivisera sin verksamhet. Alla lokalkontrakt som går ut i närtid behöver ses över. Taxor och avgifter behöver räknas upp så att de anpassas till den ekonomiska utvecklingen i samhället. Miljöavgifterna ska höjas. Nämnderna måste samverka bättre för att i större utsträckning samlokalisera olika mötesplatser och staden behöver fortsätta arbetet med att utveckla ny teknik som kan hjälpa verksamheterna att sänka kostnaderna.

Miljöpartiet har valt att undanta förskolan, grundskolan och gymnasiet från alla effektiviseringar under 2021. Skolan är den viktigaste åtgärden för att minska klyftorna och lyfta de stadsdelar som har halkat efter. Skolan är värd att satsa på och är prioriterad för oss i budget för 2021. Vi föreslår en skattehöjning på 30 öre för att kunna satsa på skolan, på klimatet och på att stärka socialtjänsten.

Agenda 2030

För att hushålla med Malmös resurser bör delningsekonomin utvecklas. Malmö stad måste kunna planera för vilka krav delningsekonomin ställer på detaljplanering, varu-distribution och infrastruktur. Delningsekonomin medför också stora möjligheter för arbetsintensiva tjänster som reparationer och service. För att detta ska bli verklighet behöver staden en strategi som främjar framväxten av delningsekonomi.

Malmö behöver investera för att förhindra klimatförändringarna och samtidigt anpassa staden till de klimatförändringar som kommer att ske. Vi vill därför att alla exploate-ringsintäkter utöver de som är budgeterade ska placeras i en klimatfond. Klimatfonden ska finansiera utsläppsminskningar, samt förebygga och minimera skador orsakade av klimatförändringarna, till exempel genom kustskydd. På sikt vill vi att samtliga exploate-ringsintäkter ska placeras i klimatfonden.

Vi vill att tomträttsavtal ska användas i så stor utsträckning som möjligt. För att uppmuntra till detta vill vi erbjuda subventioner för dem som väljer att bygga blandat och hållbart med tomträttsavtal. Vid markförsäljning ska köparen uppfylla klimat- och miljövillkor samt sociala krav som utgår från stadens behov. Intäkterna från försäljningen ska placeras i klimatfonden och användas till gröna investeringar.

Som arbetsgivare behöver Malmö stad se till att medarbetare och medborgare inte drabbas av diskriminering i stadens verksamheter. Som ett led i detta har Miljöpartiet drivit på för att alla chefer i stadens egna verksamheter utbildas i diskrimineringslagen. Den egna verksamheten ska vara fri från sexism och staden ska alltid ge lika lön för lika arbete. Staden ska underlätta för föräldrar så att de oavsett kön kan spendera tid med sina barn. Både genom att uppmuntra till ett lika uttag av föräldraledighet och ge med-arbetarna stor möjlighet att påverka sin arbetstid. Dock ska utgångspunkten vara trygga anställningar. Målsättningen är att alla ska erbjudas heltid och tillsvidareanställningar. Malmö stad behöver också aktivt verka för att även chefs- och beslutsfattarleden speglar stadens demografi och mångfald.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta:

- att ge **samtliga nämnder** i uppdrag att effektivisera sin verksamhet.
- att **kommunfullmäktige** fastställer den kommunala skattesatsen på 21.54 procent.
- att ge **kommunstyrelsen** i uppdrag att utarbeta en strategi för hur kommunen kan gynna framväxten av delningsekonomi i staden.
- att samtliga intäkter från exploatering utöver det som är budgeterat ska avsättas till en klimatfond.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att i alla kalkyler väga in värdet av ekosystemtjänster.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att ta fram en modell för subventioner för bygg-herrar som bygger blandat och hållbart med tomträttsavtal.
- att ge **samtliga nämnder** i uppdrag att konkretisera och genomföra aktiva åtgärder utifrån diskrimineringslagen.

Ett levande hav

Vi vill se ett Öresund som är rent från skräp och med ekosystem som blomstrar. Malmös kanaler ska vara inbjudande både för invånarna och vattenlevande växter och djur. Miljöpartiet vill rädda, vårda och återställa stadens vattenmiljöer.

En stor mängd plastskräp hamnar varje år i Öresund och nöts ner till mikroplaster. Plaster och kemikalier som sprids i våra hav och vattendrag påverkar djur- och växtlivet under ytan och hotar våra ekosystem. Det är mycket viktigt att Malmö minskar mängden plast och läkemedelsrester som hamnar i vattnet från vår stad. Det största läckaget av mikroplaster kommer från däckrester och slitage av vägmarkeringar. Vi vill se en samlad strategi för att minska utsläppen av mikroplaster från trafiken i staden. Vi tycker också att stadens förvaltningar bara ska få använda engångsartiklar som är icke-fossila och nedbrytbara.

Vi vill att Malmö stad tar ett nytt grepp kring vatten som dryck. Vi vill både att staden ser till att det finns kranar att fylla på vatten från, och att staden arbetar med att få ner mängden förpackat vatten och kranmärker verksamheten.

Öresund är Malmöbornas största vatten i närområdet. Samtidigt gränsar Öresund i förlängningen till många andra länder. Därför är samarbete och internationellt skydd avgörande för att effektivt skydda Öresund. Vi vill att Malmö stad startar de förhandlingar och det påverkansarbete som krävs för att göra Öresund till ett av Unescos biosfärområden, för att uppmärksamma de värden som finns där. Vi vill att staden ser över möjligheten att göra delar av Öresund till ett naturreservat för att öka kunskapen och förståelsen för Öresunds flora och fauna.

Ålgräsängarna är mycket viktiga för den biologiska mångfalden i våra strandområden. Där lever ett stort antal marina djur och växter, och ålgräset fungerar som barnkammare åt fiskar och kräftdjur. Ålgräset längs Malmös kustremsa har börjat återhämta sig, men vi vill förbättra förutsättningarna genom att skapa fler biotopsskyddsområden för ålgräsängar.

Malmö har även andra blåa tillgångar. Stadens kanaler har länge dragits med nedskräpning, dålig vattenkvalitet och avlopp som bräddas. Det är hög tid att se Malmös kanaler som tillgångar. Vi vill se kanaler som är rena nog att bada i, med ett rikt djur- och växtliv, och som är tillgängliga för Malmöbor och besökare att strosa kring, paddla i eller sola längs med. Vi tror att det finns potential för fler verksamheter som kaféer och restauranger att etablera sig längs kanalerna, om de tillgängliggörs för fler. Därför vill vi ta fram en handlingsplan för att utveckla Malmös kanaler, med avstamp i planen för gröna och blåa miljöer.

Agenda 2030

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta:

- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att ta fram en strategi för att minska utsläppen av mikroplaster från trafiken i staden.
- att ge **kommunstyrelsen** i uppdrag att under 2021 upphandla ramavtal för fossilfria och nedbrytbara engångsartiklar.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att installera dricksfontäner och kranar på offentliga platser.
- att ge **kommunstyrelsen** i uppdrag att påbörja en plan för hur Öresund kan bli ett av Unescos biosfärområden och med stöd av miljönämnden leda arbetet med en hållbar utveckling av Öresund.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att verka för att delar av Öresund ska skyddas som naturreservat.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att inrätta fler biotopsskyddsområden för ålgräsängar.
- att ge **tekniska nämnden** och **stadsbyggnadsnämnden** i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur Malmös kanaler kan renas och tillgängliggöras för Malmöborna.

Ett grönare och artrikare Malmö

En grön stad med träd och växtlighet är det bästa skyddet mot skyfall, översvämningar och värmeböljor på grund av klimatförändringarna. Vi vill minska andelen betong och asfalt och skapa gröna stråk genom staden för att öka den biologiska mångfalden.

Klimatförändringarna är ett faktum och de närmaste decennierna kommer vi att behöva rusta staden mot framför allt skyfall, översvämningar och värmeböljor. Träd binder vatten och ger skugga, sänker temperaturen i staden och är hem för de fåglar, djur och insekter som våra ekosystem behöver. Malmös trädbestånd har varit illa av sjukdomar under många år. Därför vill vi sätta ny fart på återplanteringen av en bred variation av arter. Målet är 10 000 nya träd under mandatperioden. Träd behövs både i våra parkmiljöer och längs med våra gator, i mikroparker där det tidigare varit parkeringsplatser, och på kvartersmark. Vi vill uppdatera Malmös trädplan och öka takten på trädplanteringen.

Våra parker och grönytor behöver en större biologisk mångfald än de stora monokulturer som gräsmattor utgör. Vi vill se mer vildväxande och ängslik natur, med blommor och örter som lockar humlor, bin och andra insekter. Parkerna behöver också bilda sammanhängande stråk för att djur och insekter ska kunna ta sig från ett ställe till ett annat. Det är viktigt för att vi ska ha kvar en stark stam av pollinerare i staden. Vi vill se en kartläggning av stadens pollineringsinfrastruktur för att kunna identifiera och korrigera länkar som saknas i översiktsplanen.

Arbetet med att se över och uppdatera Malmös naturvårdsplan har påbörjats. Utvärderingen av planen från 2012 visar att 20 procent av de utpekade områdena har fått försämrade naturvärden under perioden. Det är nödvändigt att Malmö växer inåt och förtätas för att staden ska klara klimatmålen, men det innebär samtidigt ett stort ansvar för att säkerställa att vild natur fortsatt får plats i staden. Bara då garanteras att den biologiska mångfalden utvecklas, inte utarmas. Vi vill se ett starkare skydd av särskilt viktiga områden utifrån den nya inventeringen och det förslag på områden som arbetas fram. Ett sätt att skydda områden är att bilda fler lokala naturreservat. Vi ser gärna att till exempel Husie mosse, Lernacken och delar av Norra Hamnen får detta skydd.

För att fördröja vattnet och klara översvämningsrisken vid skyfall krävs större öppna ytor. För att undvika bräddning i avloppssystemen krävs öppen dagvattenhantering. Vi vill att diken och regnbäddar byggs för att ta hand om dagvatten, tillföra grönska i gatumiljön och skapa mervärden i form av möjligheter till rekreation. Vi vill också se över stadens hårda ytor och ta fram en strategi och en handlingsplan för hur dessa kan gestaltas för mer grönska, fler ekosystemtjänster och större biologisk mångfald.

För att öka grönskan är det avgörande att staden samarbetar med privata fastighetsägare. Vi kan inte satsa stora pengar på grönska i den offentliga miljön om de privata fastighets-

Agenda 2030

ägarna samtidigt täcker allt mer av stadens yta med asfalt och betong. Vi vill därför ta fram en modell som ger starkare incitament att omvandla hårdgjorda ytor på kvartersmark till gröna ytor. Vi vill också öka andelen grönyta vid nybyggnation.

Vi vill omvandla de breda infartslederna till lummiga stadsgator med sänkt hastighet, cykelbanor, kollektivtrafikkörfält, planteringar och nya stadskvarter. Vi har framgångsrikt drivit igenom att Pildammsvägen ska smalnas av. Nu vill vi gå vidare med använda de tomma ytorna intill till exempel Lorensborgsgatan och Amiralsgatan till arbetsplatser, supercykelstråk och tusentals nya bostäder. När vi omvandlar Kirseberg och Östervärn, och när Nyhamnens stora asfaltsöken förvandlas till skolor, förskolor och parker i en myllrande stadsdel, ger vi plats till både människor, växter och djur att leva i staden.

När Malmö växer behövs fler bostäder, utan att vi bygger på Sveriges bästa åkermark och utan att biltrafiken tillåts svälla. När klimatförändringarna gör det svårare att odla i södra Europa blir det än viktigare att värna den bördiga marken som omger vår stad. Staden kan växa inåt i många decennier. I hela Malmö finns döda ytor som går att omvandla till grönska, bostäder, samvaro och företagande.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta:

- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att genomföra en omfattande åter- och nyplantering av träd med syfte att nå 10 000 nya träd netto under mandatperioden.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att ta fram och genomföra konkreta aktiviteter för att öka naturvärdena i Malmös parker genom att omvandla en större andel av gräsytor till vild och ängslik natur i snabbare takt.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att ta fram och genomföra konkreta aktiviteter för att öka naturvärdena på bullerzoner och vägrenar i Malmö genom att omvandla en större andel av gräsytor till vild och ängslik natur.
- att ge **miljönämnden, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden** i uppdrag att gemensamt kartlägga stadens pollineringsinfrastruktur, ta fram en pollineringsplan och åtgärda felande länkar i översiktsplanen.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att utreda och föreslå fler naturreservat.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att vid varje åtgärd i det befintliga vägnätet, samt vid nyanläggning av gator, utforma vägen med öppen dagvattenhantering med rekreativ värde för en ökad grönska och bättre beredskap för skyfall i staden.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att ta fram en strategi och plan för hur hårda ytor kan omvandlas till grönytor.
- att ge **stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden** i uppdrag att föreslå en starkare incitamentsmodell för mjuka ytor och mer grönska hos privata fastighetsägare, samt reviderar och vidareutvecklar riktlinjerna för grönytefaktor i detaljplaneringen av nybyggnation.

- att ge **stadsbyggnadsnämnden** i uppdrag att fortsätta arbetet med planprogrammen för Lorensborgsgatan och Amiralsstaden med syfte att omvandla dess infartsleder till stadsgator med höga stadskvaliteter och hög andel grönska.
- att ge **stadsbyggnadsnämnden** i uppdrag att snarast omvandla återstående infartsleder till stadshuvudgator.
- att ge **stadsbyggnadsnämnden** i uppdrag att i den kommande aktualiseringen av Översiktsplan för Malmö stad säkerställa att ingen ny åkermark tas i anspråk för andra ändamål.
- att ge **stadsbyggnadsnämnden, miljönämnden och tekniska nämnden** i uppdrag att kartlägga stadens pollineringsinfrastruktur för att identifiera och åtgärda gröna länkar som saknas, samt inkorporera dem i översiktsplanen.

Sol, vind och vatten

Malmös energi ska vara 100 procent förnybar år 2030. Vi vill bygga ut den lokala produktionen av energi från sol och vind, och göra det enklare för privatpersoner och företag att vara med i klimatomställningen.

Malmö har under delar av året brist i eltillförseln på grund av förseningar i utbyggnaden av elnätet. Det riskerar bland annat att försvåra en nödvändig omställning av fordonsflottan från fossila bränslen till elfordon. För att lösa bristerna i överföringskapacitet behöver elnätet byggas ut snabbare, men framförallt behöver vi öka den lokala produktionen av förnybar energi. Att öka andelen lokalt producerad förnybar energi är en av de viktigaste faktorerna för att minska klimatbelastningen från vår stad.

Malmö stad har ett mål om att hela staden ska förses med 100 procent förnybar energi 2030. Redan i dag använder Malmö stads egna verksamheter enbart förnybar energi, och från 2020 kommer även all fjärrvärme att vara förnybar. Men för att målet ska uppnås för Malmö som helhet krävs en kraftfull utbyggnad av lokal produktion av solel, vindkraft och biogas. Solenergi ger möjlighet till både små- och storskalig produktion. Miljöpartiet vill att Malmö stad försörjs till 15 procent av solel 2030. För att nå detta mål måste staden gå före och säkerställa att 15 procent av verksamheternas energibehov försörjs av sol-energianläggningar på stadens egna fastigheter. Vi vill starta utbyggnaden av solceller omedelbart. Privata hushåll och fastighetsägare är nödvändiga aktörer i energiomställningen. Därför är det viktigt att staden fortsätter att förbättra och förenkla processerna kring installation av solelsanläggningar.

Även om det är just solenergi som diskuteras mest idag har vindkraften utvecklats snabbt de senaste åren, både i kostnadseffektivitet och energieffektivitet. Vi vill därför att Malmö stad åter börjar investera i egna vindkraftverk. Egenproducerad vindkraft sparar pengar för kommunens verksamheter, samtidigt som den tillför förnybar energi i elsystemet. Vi vill också att staden inleder en dialog med Länsstyrelsen om att göra det möjligt för fler vindkraftverk inom Malmös geografi, särskilt på ytor längs med Yttre Ringvägen som är både vindutsatta och bullerutsatta och därför lämpliga för vindkraftproduktion.

För att minska klimat- och miljöpåverkan så räcker det inte att den energi som Malmö använder är förnybar. Den måste också användas effektivare. Därför vill vi omgående byta ut energislukande anläggningar för uppvärmning av stadens fastigheter och ersätta dem med klimateffektiv teknik. Vi vill också att Malmö ska arbeta för att bli den ledande kommunen i Sverige inom energieffektivisering.

Agenda 2030

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta:

- att ge **servicenämnden** i uppdrag att fortsätta installationen av solenergianläggningar på Malmös stads fastigheter med syfte att 15 procent av energibehovet försörjs av solen 2030.
- att ge **servicenämnden** i uppdrag att bygga fler egna vindkraftverk och öka takten i projekteringen.
- att ge **servicenämnden** i uppdrag att inventera vilken typ av uppvärmning som används i stadens fastigheter och ta fram en plan för att snarast installera klimateffektiva anläggningar.
- att ge **servicenämnden** i uppdrag att utreda en målnivå för att Malmö ska bli den ledande svenska kommunen inom energieffektivisering.

Större rörelsefrihet för Malmöborna

Det ska vara säkert och gå snabbt att ta sig fram till fots, med cykel eller kollektivt. Vi vill göra det enkelt att resa hållbart i Malmö och regionen och vill därför ha fler supercykelvägar, spårvägar och p-hus för cyklar och elbilar.

Att göra Malmö till en stad som prioriterar gång-, cykel- och kollektivtrafikanter gynnar jämställdheten och jämlikheten. Förflyttning som inte kräver bil gör att fler kan ta sig fram oavsett ålder, ekonomi eller fysiska förutsättningar. För att trafiken i Malmö ska bli jämställd och jämlik måste vi bygga ut cykelinfrastrukturen, göra stadsrummet gångvänligt och göra kollektivtrafiken pålitlig. Miljöpartiet vill ta ett helhetsgrepp kring trafiksystemet i staden, och ge kollektivtrafik, gångtrafikanter och cykel företräde. Därför vill vi att Malmös trafik- och mobilitetsplan tydligt tar ställning för minskad andel resor med bil.

Satsningar på cykling är positiva både för folkhälsan och för samhällsekonomin. För att underlätta cykelpendling vill vi bygga tio nya supercykelstråk. Stråken är raka, breda, enkelriktade och nivåskilda från gångbanorna. Där kan olika grupper cykla säkert och bekvämt genom Malmö – snabba cykelpendlare, små barn som precis har lärt sig cykla, och de som är på väg hem från affären med lådcykel.

Cykelöverfarter ger cyklister företräde framför bilister och underlättar för dem som väljer att resa hållbart. Miljöpartiet tycker att cyklar borde vara prioriterade i alla korsningar, och vi vill bygga 100 nya cykelöverfarter under mandatperioden. Det behövs även en kraftig satsning för att bygga ihop det befintliga cykelnätet. Vi vill att staden tar fram ett nytt cykelprogram som tar ett helhetsgrepp kring stadens satsningar på cykelinfrastruktur.

Cyklar behöver parkeras, men idag finns det allt för få stödsäkra cykelparkeringar. Därför vill vi ta fram en handlingsplan för hur behovet av cykelparkering ska tillgodoses. Inte minst genom att använda de parkeringshus som redan finns för bilar, men som sällan ger utrymme för cykelparkering. Vi vill även bygga många fler mobilitetshus som har fler funktioner än traditionella p-hus, som till exempel cykelparkering, laddinfrastruktur för elbilar, uthyrning av cyklar och elskotrar, verkstäder och solceller på taket.

Det är nödvändigt att bygga ut kollektivtrafiken i den växande staden. Biltrafik är skrymmande och tvingar staden att bre ut sig på åkrarna, vilket i sin tur driver fram ännu mer biltrafik. Istället behöver kollektivtrafiken bli så punktlig, pålitlig och turtät att den blir ett attraktivt alternativ för fler. Vi vill bygga spårväg i Malmö, med tre linjer till att börja med. De utgör ryggraden i det trafiksystem vi vill se. Spårvägen vill vi komplettera med ett större nät av stora elbussar i egna körfält och ett finmaskigt nät av vanliga biogasbussar.

Agenda 2030

En stor del av trafiken i Malmö består av pendling in och ut ur staden. Idag har Malmö inpendling med tåg från två håll – stambanan från Lund och Trelleborgsbanan. Inom kort öppnar även Lommabanan norrifrån. För att minska biltrafiken österifrån vill vi driva på för att staten och regionen ska återuppbygga Simrishamnsbanan. Vi vill även se en spårutbyggnad söderifrån, som förbinder Malmö med Vellinge. Med spårförbindelser i fem riktningar ökar valfriheten för inpendlare.

Det finns en politisk diskussion om tunnelbana i Malmö, ofta kopplad till utbyggnaden av Köpenhamns Metro. Vi har inget emot idén i sig, men vi känner en stor oro för att en framtida tunnelbana tränger ut satsningar på kollektivtrafiken som behövs idag. Malmö håller på att växa ur sin kapacitet för hållbart resande, och det måste lösas nu. Annars riskerar vi att bygga in ett bilberoende resande som får förödande konsekvenser för klimatet. Vi ser inte heller någon motsättning i att bygga både spårväg och tunnelbana. Framtidens trafik i Malmö behöver erbjuda infrastruktur för gång, cykel, små bussar, stora bussar, spårväg – och på sikt eventuellt en tunnelbana.

Investeringar i infrastruktur är dyra, och det är inte rimligt att Malmöborna ensamma ska fortsätta att betala för den infrastruktur som krävs för att möta den ökande inpendlingen. Därför vill vi införa trängselavgifter för bilar in i Malmö. Enligt en tidigare beräkning skulle trängselavgifter ge uppemot 500 miljoner kronor i intäkter om året. Vi vill att Malmö driver frågan om trängselavgift i Malmö gentemot regeringen.

Elbilar tar lika stor plats som andra bilar, men orsakar mycket mindre utsläpp. Det är därför angeläget att stimulera utvecklingen för en större andel elfordon i staden. För att underlätta möjligheten att ladda sin bil vill vi se en större andel parkeringsplatser med laddmöjlighet i parkeringshus och garage. Vi vill att det år 2030 ska gå att ladda bilen på 50 procent av alla parkeringsplatser i p-hus, samt motsvarande andel i garage i MKB:s hus. Vi vill att parkering i första hand sker i mobilitetshus, och att den som parkerar själv får bära sina kostnader. Vi anser också att markvärdesökningen i Malmö motiverar en höjning av parkeringsavgifterna och vill därför höja avgifterna under 2021 samt införa parkeringsavgift i all delar av staden.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta:

- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att färdigställa tio nya supercykelstråk i Malmö.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att påbörja arbetet med att bygga 100 nya cykelöverfarter i Malmö under mandatperioden.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att ta fram ett nytt cykelprogram som tar ett helhetsgrepp kring stadens cykelnätverk.
- att ge **tekniska nämnden** tillsammans med Parkering Malmö uppdrag att ta fram en handlingsplan för att tillgodose behovet av cykelparkeringar fram till 2030.
- att ge **stadsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden** och **Parkering Malmö** i uppdrag att bygga fler mobilitetshus.

- att ge **kommunstyrelsen** uppdrag att verka för ett skyndsamt införande av trängselavgifter i Malmö.
- att genom ägardirektiven ge **Parkering Malmö** och **MKB** i uppdrag att säkerställa att 50 procent av parkeringsplatserna i parkeringshus och garage i respektive bolags ägo möjliggör för laddning av eldrivna fordon senast 2030.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att höja parkeringsavgifterna under 2021 samt införa parkeringsavgift i hela staden.

En barnvänlig stad

Malmö ska vara en stad som uppmuntrar till lek och rörelse, där barn kan gå, cykla och springa utan att hotas av framrusande bilar. Vi vill att det ska finnas gröna skolgårdar med gott om plats i hela staden.

Vi lever i en tid där stillasittandet ökar. Barn och unga rör sig allt mindre och det får allvarliga negativa effekter på deras hälsa och välbefinnande. För att främja fysisk aktivitet behöver stadsrummet utformas så att barn uppmuntras att röra sig. Det kan vara genom trygga gatumiljöer där barn kan gå, cykla och springa, utan att riskera trafikskador från framrusande bilar. Det kan också vara genom att utforma offentliga miljöer så att de tillåter och lockar till lek och stoj. Barn som rör sig naturligt i vardagen har också lättare att ta till sig undervisningen. Tyvärr har vi under lång tid istället sett att allt fler barn skjutsas allt kortare sträckor till skolan. Det uppstår en ond cirkel när den otrygga trafiksituation kring skolorna gör att fler föräldrar väljer att köra sina barn, vilket i sin tur gör trafiksituationen ännu mer osäker. Det är en trend som måste brytas.

Barn och unga ska kunna gå och cykla till skolan utan att utsättas för hetsig biltrafik. Därför vill vi att bilfria zoner ska vara regel närmast skolor. Den som behöver lämna barn med bil ska parkera en bit bort och gå med barnet de sista meterna. Vi vill utöka området med hastighetsbegränsningen 30 km/h kring skolorna för att göra barnens väg till skolan säkrare. Vi vill även placera ut fler farthinder där det behövs för att hålla nere hastigheterna och öka trafiksäkerheten.

Skolgården är en av få platser i staden som är reserverad för barns lek och rörelse. En rymlig och varierad skolgård gör det möjligt för barnen att prova och utveckla sina förmågor och vara fysiskt aktiva. Den gör att barnen rör sig mer, rörelse som inte kan kompenseras varken av lärarledd rörelse eller att skolpersonal följer med barnen till en närliggande park. Barnens spontana och lustfyllda lek ger bäst fysisk aktivitet.

Malmö stads riktlinjer för friytor är redan i minsta laget, skapade för att fungera i en växande stad. Barns yta för lek på förskole- och skolgårdar har under lång tid minskat i hela Sverige, och mest i storstäderna. De riktlinjer för friyta som togs fram på vårt initiativ sätter en tydlig lägsta gräns för friyta på 30 kvadratmeter per förskolebarn. Vi kan tyvärr konstatera att möjligheten till undantag ner till 25 kvadratmeter har använts alltför lättvindigt. Vi vill se en åtstramning av riktlinjerna så att alla förskolor och skolor har tillräcklig friyta.

Malmö kan stoltsera med många roliga och genomtänkta temalekplatser som lockar barn och vuxna över hela staden. Lekplatser har fördelen att de inte kräver utrustning eller medlemskap, vilket innebär ökad social jämlikhet. Men Malmös lekplatser kan inspireras ännu mer av kunskapen kring hur barn rör sig i naturmiljöer. Forskning från

Agenda 2030

SLU Alnarp visar att utemiljöns utformning kan stimulera barnen till mer rörelse. Träd kan bli naturliga klätterställningar, buskage kan bli kojor, och kullar och backar kan uppmuntra till vilda lekar. En miljö med tåliga växter, intressanta insekter och mycket naturligt material väcker barnens nyfikenhet och kreativitet. Den sporrar barnen att utforska och hitta på nya lekar. Vi vill se en fortsatt utveckling av lekplatserna med starkare anknytning till natur och miljö. Vi vill också se över möjligheten att etablera lekplatser som är roliga även vid regn och rusk. Vi vill även tillgänglighetsanpassa samtliga stadens befintliga lekplatser. Malmö har idag en bygglekplats som har besökts av tiotusentals barn, men den är hotad. Vi vill permanenta verksamheten på Guldängens bygglekplats och öppna den för allmänheten på ett tydligare sätt än idag. Torups bokträdgård är en mycket uppskattad verksamhet som bland annat används av förskolor som har bristfälliga friytor. Vi vill ge fler barn möjlighet att komma i kontakt med naturen och få tillgång till naturpedagogik. Därför vill vi utveckla Torups bokträdgård och öka kapaciteten.

Biltrafiken begränsar barnens rörelsefrihet kraftigt och skapar otrygghet. Bullret och avgaserna påverkar deras hälsa. Samtidigt har barnen nästan ingenting att säga till om hur staden utformas. Därför vill vi stärka barns inflytande över stadsutvecklingen i enlighet med barnkonventionen. Var femte Malmöbo är barn. Alla barn har rättigheter men det är svårt för alla barn att hävda sin rätt och navigera i olika system som är byggda utifrån vuxenperspektiv. Därför vill vi skapa förutsättningar för etablering av en barnrättsbyrå i Malmö som stöttar barn genom att erbjuda socialt och juridiskt stöd samt råd och praktisk hjälp i frågor som rör barnets rättigheter.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta:

- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att ta fram en rapport om hur barns aktivitet i stadsrummet kan öka.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att som regel införa bilfria zoner i området närmast Malmös skolor och att utanför den bilfria zonen införa en utökad 30-zon kring skolan så att skolvägen blir säkrare för barn som tar sig till skolan för egen maskin.
- att ge **stadsbyggnadsnämnden** i uppdrag att se över och skärpa riktlinjerna för friyta vid förskolor och skolor med syfte att 30 respektive 15 kvadratmeter friyta för barnen följs.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att tillgänglighetsanpassa befintliga lekplatser.
- att ge **servicenämnden** i uppdrag att tillgänglighetsanpassa stadens mötesplatser.
- att ge **kommunstyrelsen** i uppdrag att permanenta Malmös bygglekplats.
- att ge **förskolenämnden** i uppdrag att utveckla och öka kapaciteten på Torups bokträdgård.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att utöka tålig och lekvänlig växtlighet i befintliga lekplatsers närområde och att se över att alla lekplatser har ett fullgott solskydd.

- att ge **stadsbyggnadsnämnden** i uppdrag att leda och samordna arbetet med berörda nämnder för att involvera unga i stadsutvecklingen.
- att ge **kommunstyrelsen** i uppdrag att inleda en dialog med civilsamhället och påbörja etablering av en barnrättsbyrå i Malmö.

Samma chanser för alla barn

I Malmö ska alla barn ha samma möjligheter att forma sin framtid. Vi vill ha en jämlik skola som ger alla elever samma chans att lära, utvecklas och må bra. Det ska inte spela någon roll vilken stadsdel du bor i eller vilken utbildning dina föräldrar har.

Alla barn har rätt till en god utbildning som utgår från individens förutsättningar och behov. Förskolan och skolan ska rusta barnen för att delta i samhället och demokratin, och lägga grunden för ett livslångt lärande. Den svenska skolans största utmaning är ojämlikheten. I vissa skolor går framförallt barn med högutbildade föräldrar och i andra skolor går barn som bara har varit en kort tid i Sverige. Det är viktigt att både kommunen och staten fördelar sina resurser på ett sådant sätt att det motverkar skillnaderna i elevernas förutsättningar. Många elever i Malmös skolor kommer från studieovana hem och barnfattigdomen är utbredd. Av det elever som inte klarar av kunskapskraven är den stora majoriteten pojkar. Behovet av stöd är stort och skolan behöver mer resurser. Därför gör vi en satsning på skolorna i Malmös mest socioekonomiskt utsatta områden. Grundskolenämnden får mer pengar för att kunna anställa fler lärare och andra vuxna i skolan, ge tidiga stödinsatser, erbjuda mer modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet samt anställa fler kuratorer, sjuksköterskor och specialpedagoger.

Skolsegregationen är ett hinder för skolans kompensatoriska uppdrag. Den gör att elever från studieovana hem begränsas i sina möjligheter att lära och utvecklas. Vi vill se en utveckling där fler elever kan välja skola utifrån sina individuella önskemål och behov. Staden har sett till att elever kan få busskort så att även fattiga barn har möjlighet att ta sig till en skola längre bort. Staden har också en ambition om centralt placerade högstadieskolor. Vi vill att de satsningarna fortsätter. Utöver det vill vi att Malmö ska ansöka om att bli testkommun för att reservera 10 procent av platserna på varje skola för nyanlända elever.

Förskolan spelar en viktig roll för jämlikhet mellan barn. Inte minst är det viktigt för nyanlända barn att snabbt börja förskola för att få struktur och öva svenska. Vi vill därför satsa på att fler barn ska gå i förskola, genom att öka den uppsökande verksamheten, öka antalet familjecentraler och erbjuda svenskundervisning för föräldralediga på öppna förskolan. Miljöpartiet vill också på sikt minska barngrupperna, med start i de lägre åldrarna. Färre barn i barngruppen innebär att förskolans personal har mer tid att möta varje barn. Förskollärare och barnskötare är kvinnodominerade yrken. För att rusta barnen bättre för skolan och förbättra arbetsmiljön i kvinnodominerade yrken vill vi göra en omfattande satsning på förskolorna i stadens utsatta områden.

Barn som tillhör de nationella minoriteterna har rätt att få utveckla sitt minoritetsspråk. Det finns ett stort värde för flerspråkiga elever i att få utveckla ett starkt modersmål, både för att stärka den kulturella identiteten och för inläringen av svenska och andra

Agenda 2030

skolämnen. Därför vill vi återinföra modersmålsundervisning för nationella minoriteter i förskoleklass.

Föräldrarnas aktiva intresse för barnens skolgång har stor betydelse för skolresultatet. För många föräldrar i Malmö är detta en självklarhet, men för den som själv inte har så lång utbildning kan skolan uppfattas som svårtillgänglig. Vi ser ett stort behov av att skolan ser och möter föräldrars tvekan inför skolorganisationen och arbetar aktivt med att sprida kunskap om skolan och engagera föräldrarna i barnets utbildning.

Skolarbetet behöver rymmas inom ramen för skoltiden för att skapa balans mellan barnens uppstyrd tid och fritid, och för att säkerställa att barns utveckling i skolan inte är beroende av föräldrarnas utbildningsnivå. Vissa hemuppgifter som är av mer självgående karaktär kan självklart göras hemifrån, till exempel läsning eller repetition. Utöver det vill vi att skolan planerar utbildningen så att barnens arbetsdag är slut när skolan är slut. På så sätt får barn tid för fritidsaktiviteter och återhämtning, samtidigt som stressen minskar och effektiviteten under skoltimmarna ökar.

Den psykiska ohälsan ökar bland Malmös barn och unga. Trenden syns både hos flickor och pojkar, men det är betydligt fler flickor som säger att de har fysiska eller psykiska symtom. Skolans personal och elevhälsovården möter dessa barn och kan sätta in tidiga insatser för att öka deras välbefinnande, genom att förebygga stress och stödja dem att klara utbildningens mål. Därför vill vi satsa på arbetet mot psykisk ohälsa hos eleverna. Detta kan framgångsrikt kombineras med en fortsatt utveckling av sex- och samlevnadsundervisningen och ett större fokus på att se och upptäcka hedersstrukturer. Vi vill att samtliga skolnätverk och digitala enheter har porrfilter. Vi ser också att både förskolan och skolan behöver fortsätta arbeta med att stärka barnens medvetenhet och kunskap kring genus, kroppslig integritet, samtycke, HBTQ-frågor och förhindrandet av kränkningar.

Det är viktigt med tidiga insatser för att fånga upp barn som befinner sig i riskzonen, för att undvika både mänskligt lidande och stora samhällskostnader på sikt. Därför behövs en stärkt samverkan mellan förskola, socialtjänst och barnavårdscentraler, med gemensamma satsningar och prioriteringar för de minsta barnen. Familjecentralerna är ett viktigt verktyg för att uppnå en sådan samverkan och vi vill se en fortsatt utbyggnad av verksamheterna i fler områden i Malmö. Vi vill också att familjecentralerna och öppenvården erbjuder insatser till föräldrar som har behov av stöd i föräldrarollen.

Varje barn i Malmö har rätt att utvecklas i sin egen riktning, utan oro för omgivningens åsikter eller fördömanden. Vi vill att skolan ska vara en fristad där eleverna får verktyg att tryggt utveckla sina personligheter självständigt, fria från hämmande könsroller och förväntningar. Då är det viktigt att skolans anställda har kompetens att kunna stötta barnen och ungdomarna. Miljöpartiet vill därför stärka kunskapen om normkritik och genusperspektiv hos lärarna. Genuspedagogiken har en viktig roll i att bryta machoidealet som kan få allvarliga konsekvenser för barnets framtid.

Sex- och samlevnadsundervisningen är framför allt till för att alla barn ska känna till sina rättigheter och vad sex och samlevnad innebär. I en hederskontext där myter om

kropp och normer kring oskuld florerar, är det viktigt att unga personer får en bra och heltäckande undervisning kring sex och samlevnad. Men även utanför hederskontexter fostras både flickor och pojkar in i begränsande könsroller. Därför behöver sexualundervisningen utvecklas så att den inkluderar allt från olika könsnormer och samtycke, till sexuella trakasserier.

I en situation där barn behöver bo på skyddat boende finns det en stor risk för att skolgången störs eller avbryts helt. Rätten till utbildning är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för ett barn och skapar stabilitet i en kaotisk tillvaro. Därför är det särskilt viktigt att säkerställa att barn som bor på skyddade boenden får anpassat stöd så att de inte halkar efter i skolan.

En fungerande skolgång är en av de största skyddsfaktorerna för alla barn, men är särskilt viktig för barn som är i samhällets vård då de är utsatta för fler riskfaktorer. Utöver lyckad skolgång är meningsfull fritid och kulturliv viktiga skyddsfaktorer, som ger barn möjlighet att vidga sina perspektiv, berika sina inre och sociala liv och främjar både fysisk rörelse och rörelse utanför den egna socioekonomiska situationen. Ett sätt att öka mötet mellan elever är att förlägga delar av kulturskolans verksamhet till allaktivitetshus och fritidsgårdar. Miljöpartiet vill satsa på att utöka kulturskolans verksamhet till fler platser i staden. Vi vill att fler attraktiva kurser hålls på fritidsgårdar där en liten andel elever söker sig till kulturskolan, så att utbudet kommer närmare deras bostad. Det innebär också att elever från andra delar av staden får möjlighet att söka populära kurser och möta nya vänner.

En senare start på skoldagen skulle göra eleverna piggare och få dem att sova bättre. Många tonåringar sover idag för lite, vilket ofta beror på att dygnsrytmen förändras under puberteten. De blir pigga på kvällen, vilket gör det svårare att komma upp på morgonen. Sömnbristen gör det svårare för dem att klara skolan. En senare skolstart skulle vara positivt för skolnärvaron och koncentrationen. I en tid där det råder en global pandemi skulle detta även innebära en minskad trängsel i kollektivtrafiken på morgnarna. Därför vill vi att Malmö stad ser över hur dags skoldagen börjar på samtliga sina grund- och gymnasieskolor.

Matematik är det ämne som Malmös niondeklassare har lägst måluppfyllelse i. Att förbättra matematikundervisningen är ett av de enklaste sätten att öka andelen gymnasiebehöriga. Skolorna och förvaltningen gör just nu ett viktigt arbete för att utveckla matematikundervisningen, men det behövs en starkare politisk uppbackning. Vi vill satsa mer på matematikundervisningen för att ge fler elever förutsättningar att nå målen.

För en del av Malmös barn utgör förskole- och skolgården den främsta tillgången till natur. Därför är det viktigt att skolgårdar byggs för att ge plats för stöj och lek i grönskande miljöer. För att ytterligare öka möjligheten för barn att komma ut vill vi att Malmö stad satsar på mer utepedagogik. Vi ser gärna att fler renodlade utförskolor bildas.

Det råder stor brist på förskollärare i Malmö. För oss är det viktigt att förskolepersonalen har en bra arbetssituation, goda villkor och en rimlig lön. Vi vill ta fram en modell för hur dessa satsningar kan genomföras. Vi vill också se ett samarbete mellan förskole-

nämnden och Malmö universitet, där barnskötare erbjuds möjlighet att läsa till förskolelärare på deltid.

Flickor och pojkar ska kunna ta del av öppen fritidsverksamhet på lika villkor. Därför vill vi att arbetet med jämställdhetsintegrering fortsätter och att verksamheterna anpassas så att de även blir tillgängliga och attraktiva för flickor. Vi vill också se ett aktivt arbete med att motverka patriarkala och könsstereotyper föreställningar som riskerar att hindra flickor och pojkar från utveckling och en meningsfull fritid. Många barn och unga slutar med sitt idrottande när de blir tonåringar. Detta problem är mer omfattande för flick- och tjejlag. Vi vill därför titta vidare på att skapa en pott där föreningar kan söka medel till sitt arbete med att behålla även flickor som aktiva medlemmar. Malmö stad har erbjuder många bra kostnadsfria fritidsaktiviteter, men informationen om dessa når många gånger inte de familjer som har störst behov. Vi vill att nämnderna ska ha en närmare samverkan så att fler barn får möjlighet till en meningsfull fritid.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta:

- att ge **grundskolenämnden** i uppdrag att stärka likvärdigheten i skolan genom att anställa fler lärare och andra professioner, ge tidiga stödinsatser samt erbjuda mer modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet.
- att ge **grundskolenämnden** i uppdrag ansöka om att bli testkommun för att reservera 10 procent av skolplatserna på varje skola för nyanlända elever.
- att ge **förskolenämnden** i uppdrag att utöka den uppsökande verksamheten
- att **förskolenämnden** och **arbetsmarknads- och socialnämnden** tillsammans med Region Skåne utökar antalet familjecentraler i Malmö.
- att ge **gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden** i uppdrag att utöka satsningen på svenska för föräldralediga.
- att ge **grundskolenämnden** i uppdrag att återinföra modersmålsundervisningen för nationella minoriteter i förskoleklass.
- att ge **förskolenämnden, grundskolenämnden** och **gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden** i uppdrag att införa porrfilter på skolnätverk och digitala enheter.
- att ge **grundskolenämnden** i uppdrag att stärka det förebyggande arbetet mot psykisk ohälsa, utveckla sex- och samlevnadsundervisningen, samt stärka arbetet mot hedersnormer och hedersförtryck.
- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden** och **samtliga skolenämnder** i uppdrag att säkerställa att all personal har relevant utbildning och kompetens för att förebygga, upptäcka och motverka hedersnormer och hedersförtryck.
- att ge **förskolenämnden, grundskolenämnden** och **gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden** i uppdrag att arbeta med barns kroppsliga integritet, samt stärka sex- och samlevnadsundervisningen.

- att ge **kulturnämnden** i uppdrag att sprida kulturskolans verksamhet till allaktivitets-
hus och fritidsgårdar i olika delar av staden.
- att ge **grundskolenämnden** och **gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden** i
uppdrag att införa senare skolstart i grund- och gymnasieskolorna.
- att ge **grundskolenämnden** i uppdrag att utveckla och stärka matematikundervisningen.
- att ge **förskolenämnden** i uppdrag att undersöka möjligheten att starta fler uteförsko-
lor.
- att ge **förskolenämnden** i uppdrag att förbättra arbetsmiljön på förskolorna i de soci-
oekonomiskt svagaste områdena.
- att ge **förskolenämnden** i uppdrag att i samarbete med Malmö universitet ge fler
barnskötare möjlighet att läsa till förskolelärare.
- att ge **fritidsnämnden** i uppdrag att anpassa verksamheterna så att de även blir att-
raktiva och tillgängliga för flickor.
- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden, kulturnämnden** och **fritidsnämnden**
ett utökat samverkansansvar för ge fler barn möjlighet till en meningsfull fritid.

God livskvalitet för äldre och personer med funktionsvariation

Malmö ska vara en stad där alla tryggt kan bo kvar i sina hem så länge som det är möjligt. Vi vill göra det lättare för alla Malmöbor att leva ett självständigt, gott och socialt liv.

Coronapandemin har tydligt visat på brister inom den svenska omsorgen. En alltför stor andel av de anställda inom äldreomsorgen och LSS-verksamheten har osäkra anställningsförhållanden. Det skapar en stor ovisshet hos de anställda och en försämrad kontinuitet för stadens brukare. Det innebär dessutom en ökad smittorisk, då osäkra anställningar som timanställningar gör det svårt för de anställda att stanna hemma när de känner symtom. Vi vill göra en stor satsning på att förbättra arbetsmiljön för dem som arbetar inom stadens omsorg och för att minska andelen timanställda. Det är samtidigt en välbehövlig jämställdhetsatsning inom kvinnodominerade yrken. Vi vill gör det också möjligt för fler av de anställda inom äldreomsorgen att vidareutbilda sig. Det är en viktig framtidssatsning för de anställda och för att trygga stadens personalförsörjning.

Ett gott åldrande bygger på att bevara det friska och främja ett självständigt liv. En majoritet av de äldre vill bo kvar i sitt hem så länge det är möjligt, men vill kunna flytta till ett anpassat boende när hemmet inte längre känns tryggt. För att öka tryggheten och möta önskan att bo kvar i sitt hem vill vi att alla äldre erbjuds besök av hemsjukvården när de har fyllt 75 år, för en generell hälsoundersökning och för att utreda om förebyggande insatser som fallprevention bör sättas in. Vi ser också att det är viktigt att fler av medarbetarna inom hälsa, vård och omsorg är utbildade inom rehabilitering och arbetsterapi så att fler äldre får möjlighet att delta aktivt i samhället.

Idag bor många äldre onödigt stort och lider av ensamhet. Vi vill att det byggs attraktiva bostäder för äldre i alla delar av staden, med goda möjligheter till socialt umgänge. Målet är att alla delar av staden ska gå att bo i genom livets olika skeden. Det ökar livskvaliteten samtidigt som bostäder frigörs för andra grupper. Vi vill även satsa på att bygga ut trygghetsboenden, vilket är boenden anpassade för äldre med gemenskapslokaler och personal på plats. Vi vill att trygghetsboenden ska fördelas via biståndsbeslut, inte som idag via en kö.

Alla äldre förtjänar glädjen av ett gott mål mat. Vi vill därför att all mat inom äldreomsorgen ska lagas av utbildad personal och att andelen vegetariskt och ekologiskt ska öka.

2018 års värmebölja innebar en oerhörd påfrestning för många av landets äldre. Värmeböljan kan ha orsakat ungefär 600 dödsfall i Sverige. Stadens äldreboende måste klimatanpassas så att våra äldre kan leva i en god och trygg miljö, även när extrema värmeböljor blir vanligare. Staden behöver göra solstudier, skapa skugga genom mer grönska och säkerställa att det finns tillräckliga kylanläggningar.

Ökad utomhusvistelse förebygger skador, stimulerar till ökat socialt liv och minskar risken

Agenda 2030

för depression och ångest. Därför vill vi införa krav på bättre och grönare utemiljöer på stadens särskilda boenden.

Malmö ska vara en stad där tillgången till service, kultur, handel eller samhället i stort styrs av medborgarnas intresse, inte funktionsförmåga. Ett viktigt verktyg för att göra Malmö till en stad för alla är att arbeta med universell utformning. Universell utformning betyder att produkter, miljöer, program och tjänster utformas så att de ska kunna användas av alla i största möjliga utsträckning, utan behov av anpassning eller specialutformning. Det är en förutsättning för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i samhället på lika villkor som andra. Vi vill därför att alla relevanta upphandlingar ställer krav på universell utformning.

Behovet av nya LSS-boenden har ökat snabbare än utbyggnaden. Köerna är för långa idag. Vi vill korta köerna och vill därför se en plan för hur staden ska få fram boenden som motsvarar behovet. För att öka livskvaliteten och boendemiljön vill vi att staden ska påbörja projektering av ett klimatneutralt LSS-boende. Kunskapen från processen ska användas för att skala upp och säkerställa att kommunen implementerar klimatneutralt byggande även i andra byggprojekt.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta:

- att ge **hälsa-, vård- och omsorgsnämnden** och **funktionsstödsnämnden** i uppdrag att minska andelen timanställda.
- att ge **hälsa-, vård- och omsorgsnämnden** i uppdrag att i samverkan med Region Skåne utreda hur hembesök till alla över 75 år kan genomföras.
- att ge **hälsa-, vård- och omsorgsnämnden** i uppdrag att införa biståndsbeslut som fördelningsprincip för platser på trygghetsboende.
- att ge **hälsa-, vård- och omsorgsnämnden** i uppdrag att öka andelen ekologisk och vegetarisk mat på stadens särskilda boenden.
- att ge **hälsa-, vård- och omsorgsnämnden** och **funktionsstödsnämnden** i uppdrag att klimatanpassa sina särskilda boenden.
- att ge **stadsbyggnadsnämnden** i uppdrag att i samverkan med **hälsa-, vård- och omsorgsnämnden** och **funktionsstödsnämnden** ta fram riktlinjer för gröna utemiljöer på stadens särskilda boenden.
- att ge **kommunstyrelsen** i uppdrag att integrera universell utformning vid alla relevanta upphandlingar.
- att ge **funktionsstödsnämnden** i uppdrag att återkomma med en plan för hur köerna till LSS-boenden kan kortas.
- att ge **funktionsstödsnämnden** och **servicenämnden** i uppdrag att påbörja projektering av ett klimatneutralt LSS-boende.

Fler vägar till en egen bostad

För oss är bostaden en mänsklig rättighet. I vårt Malmö har alla barn en egen bostad att komma hem till. Vi vill att staden ska erbjuda långsiktiga boenden till alla hemlösa barnfamiljer, oavsett om hemlösheten beror på fattigdom eller missbruk.

Hemlösheten är det tydligaste tecknet på barnfattigdomen i Malmö. Dessa barn behöver ett värdigt, långsiktigt boende så att de kan fokusera på lek och skola och känna framtidstro.

För Miljöpartiet är bostaden en mänsklig rättighet. Bostaden är en förutsättning för att människor ska kunna skapa sig fria och självständiga liv. Malmö behöver fler bostäder som Malmöbor med olika ekonomiska förutsättningar har råd att bo i. Vuxna med social problematik ska i större utsträckning erbjudas bostäder via den framgångsrika Bostad först-modellen. Vuxna hemlösa som saknar social problematik ska i första hand erbjudas plats på härbärgen.

Under 2019 började Malmös socialtjänst att tillämpa en ny hårdare praxis. Barn som är hemlösa på grund av fattigdom erbjuds inte längre långsiktiga lösningar. Istället får hemlösa barnfamiljer bo en vecka i taget på akutboenden. Vi anser att Malmö stad ska ta ansvar för att hemlösa barnfamiljer får långsiktiga boendelösningar, som genomgångslägenheter och övergångslägenheter, oavsett om orsaken till hemlöshet är social problematik eller fattigdom. Därför vill vi ge socialtjänsten möjlighet att erbjuda långsiktiga boendelösningar för alla hemlösa barn och barnfamiljer och utöka Bostad först-modellen att inkludera hemlösa barnfamiljer.

De fastighetsägare som har samarbetat med socialtjänsten kring övergångskontrakt är positiva till modellen. Den innebär att fastighetsägarna får stöd av kommunen med extra tillsyn under den första tiden. Därefter överläts kontraktet direkt till hyresgästen. En sådan modell sparar pengar åt kommunen, eftersom hyran är lägre än kostnaden för att låta den hemlösa familjen bo på hotell. Ett förstahandskontrakt ger samtidigt den trygghet och stabilitet i tillvaron som vi vet underlättar för möjligheten att också etablera sig på arbetsmarknaden. Vi vill därför öka samarbetet med fastighetsägare och byggherrar så att vi få fler hyresvärdar att acceptera försörjningsstöd som inkomst, antingen direkt eller via övergångskontrakt. Vi anser också att Malbo-modellen bör införas snarast för att ge fler Malmöbor möjlighet till eget hem och egen försörjning.

Flera rapporter beskriver missförhållanden och ockerhyror i de privata akutboenden som Malmö stad använder. Staden måste ta kontroll över denna situation. För att få kontroll på kostnader och kvalitet har Miljöpartiet drivit igenom att staden ska utöka antalet akutboenden i egen regi. Det har lett till att kostnaderna har minskat och kvaliteten har förbättrats. Vi anser att staden bör fortsätta och utveckla arbetssättet.

Agenda 2030

Malmö har ett fantastiskt civilsamhälle med ett stort engagemang för de sårbara grupperna i vår stad. Men det är inte rimligt att de ideella organisationerna får ta över kommunens roll som det yttersta skyddsnätet. Vi som samhälle och medmänniskor har en moralisk skyldighet att åtminstone säkerställa att alla Malmöbor har tak över huvudet och mat i magen. Det är en fråga om anständighet. Vi vill därför att arbetsmarknads- och socialnämnden i samråd med civilsamhället ser till att det finns härbärgesplatser med sovplatser både för unga vuxna och vuxna året runt.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta:

- att ge **tekniska nämnden** och **arbetsmarknads- och socialnämnden** i uppdrag att ta fram långsiktiga boendelösningar för socialt hemlösa och strukturellt hemlösa barnfamiljer genom att utöka Bostad först-modellen.
- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden** i uppdrag att genom stärkt samverkan med fastighetsägarorganisationerna ta fram en modell för ett systematiskt arbete med övergångslägenheter i befintligt bestånd för hushåll med försörjningsstöd.
- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden** och **tekniska nämnden** i uppdrag att omvandla lägenheter i stadens bostadsbestånd till akutboenden.
- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden** i uppdrag att säkerställa att det finns härbärgesplatser året runt för både unga och vuxna som motsvarar behovet genom en överenskommelse (IOP) med aktörer från idéburen sektor.

Frihet att välja sin framtid

Vi tror på människors förmåga och vilja att stå på egna ben. I dag saknar alltför många Malmöbor möjligheten att försörja sig själva och sina familjer. Miljöpartiet vill att Malmö satsar på utbildning och arbetsmarknadsinsatser så att fler får makt att bestämma över sina liv.

Malmö har gjort en fantastisk resa från en industristad på dekis till en kunskapsstad. Malmös arbetsmarknad skapar välfärd och möjligheter för hela Skåne. Malmös arbetsmarknad möjliggör kranskommunernas välfärd. Dock finns det ett stort antal Malmöbor som inte kan efterfråga jobben som skapas i kunskapsstaden Malmö. Malmö har fler arbetslösa på alla utbildningsnivåer jämfört med de flesta andra städer i Sverige. Det är ett stort problem. En stad där fler har ett eget arbete är en stad där både barnfattigdomen och segregationen minskar och framtidstron ökar. Arbetsmarknadspolitikerna är en statlig angeläget, men eftersom den statliga arbetsmarknadspolitikerna präglas av osäkerhet och motstridiga besked så behöver Malmö ta ett större ansvar. De flesta arbetslösa i Malmö saknar en utbildning som gör dem anställningsbara. Därför måste Malmö stad växla upp sina utbildningsinsatser mot bristyrken inom vård, barnomsorg, restaurang och fastighetsskötsel.

Coronapandemin riskerar att göra det ännu svårare för många individer att ta sig in på arbetsmarknaden. Därför vill vi att Malmö stad tar tillbaka lokalvården i egen regi. Vi vill både anställa yrkeskunniga medarbetare med schysta villkor och med hjälp av statligt anställningsstöd utbilda och anställa Malmöbor som idag har försörjningsstöd som en arbetsmarknadsåtgärd. Det kommer leda till att fler Malmöbor får ett eget jobb och kostnaden för försörjningsstöd minskar. Vi vill se försök med sociala utfallskontrakt, där externa parter kan gå in med insatser för etablering och anställning, mot en senare återbetalning av en del av det insparade försörjningsstödet. Vi vill också att staden ger möjlighet till fler uppdragsutbildningar i samarbete med näringslivet, folkhögskolorna och yrkeshögskolorna, för att fler ska kunna få rätt kompetens och för att underlätta företagens kompetensförsörjning.

En stor andel av de arbetslösa i Malmö är utrikes födda. Det väcker frågan hur stor del av arbetslösheten i Malmö som beror på en diskriminering på arbetsmarknaden. Det är känt sedan innan att Malmö stads chefer inte speglar befolkningssammansättningen i staden. Chefer med utländsk bakgrund är kraftigt underrepresenterade. Diskriminering är en mur som står mellan arbetslöshet och självförsörjning. Den muren måste krossas. Därför vill vi att Malmö stads inför anonymiserade ansökningar.

Att fler nyanlända kvinnor får en egen försörjning är en viktig jämställdhetsfråga. Vägen till egenmakt har genom historien varit att kvinnor har en egen inkomst att rå över. Sysselsättningsgraden för nyanlända invandrare är generellt lägre än hos svenska medborgare, och kvinnorna är de som står längst från arbetsmarknaden. Miljöpartiet ser att

Agenda 2030

nyanlända kvinnor som grupp har potential att snabbare komma ut på arbetsmarknaden med rätt insatser. Vi vill därför att studie- och yrkesvägledningen anammar ett tydligare genusperspektiv, så att uppmuntran och vägledningen inte cementerar könsstereotypa yrkesval. Kartläggningen av hedersrelaterat våld visar dessutom på starka samband mellan arbetslöshet och risk för hedersstrukturer i familjer, särskilt i de familjer där mamman står utanför arbetslivet.

Kommunala arbetsmarknads- och utbildningsinsatser är bra verktyg för att fler Malmöbor ska bli självförsörjande. Malmö stads verksamheter har stora möjligheter att ge fler Malmöbor chansen att komma in på arbetsmarknaden genom att tillsätta statligt finansierade extratjänster. Därför vill vi ta fram en modell för hur många extratjänster respektive förvaltning ska erbjuda, och skapa en incitamentsmodell som gör att de kan nå målet. En bra vuxenutbildning är nödvändig för att läsa in enstaka betyg eller för att få behörighet till högre studier, medan insatser som talangprogram ger möjlighet till utbildning i ett bristyrke för den som har relevanta förmågor. Miljöpartiet ser ett fortsatt behov för kommunen att bedriva aktiva insatser för att stödja fler att komma i arbete. Det är viktigt att kombinera arbetsmarknads- och utbildningsinsatser så att varje individ får goda förutsättningar till en varaktig självförsörjning.

Svenska för invandrare, SFI, är ett viktigt redskap för att nyanlända personer ska komma in på arbetsmarknaden. För att SFI ska vara så effektivt som möjligt krävs det att utbildningen är flexibel och individanpassad. Till exempel ska individen kunna välja inriktning på utbildningen och studera på distans, med möjlighet att få stöd av lärare vid fysiska möten.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta:

- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden** i uppdrag att utöka och utveckla de kommunala arbetsmarknadsinsatserna för att få fler i arbete.
- att ge **servicenämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden** i uppdrag att tillsammans med **samtliga nämnder** att driva lokalvården i egen regi.
- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden** i uppdrag att införa ett försök med sociala utfallskontrakt.
- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden** i uppdrag att ta fram fler uppdragsutbildningar i samarbete med näringslivet, folkhögskolorna och yrkeshögskolorna.
- att ge **samtliga nämnder** i uppdrag att införa anonymiserade ansökningar.
- att ge **gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden** i uppdrag att stärka arbetsmarknadsinsatser och utbildningsinsatser riktade till nyanlända kvinnor.
- att ge **arbetsmarknads- och socialtjänsten** i uppdrag att tillsammans med **samtliga nämnder** ta fram en modell för fördelning av extratjänster.

Ett tryggt Malmö

Sämre hälsa, hopplöshet och kortare liv. Ojämlikheten har ett oerhört högt pris för många Malmöbor. Vi vill att staden gör omfattande satsningar på förebyggande socialt arbete, särskilt för barn, unga och deras föräldrar.

Några av Sveriges mest utsatta områden finns i Malmö. De kännetecknas av trångboddhet, sämre hälsa, hög arbetslöshet och barnfattigdom. Idag varierar medellivslängden uppemot sju år beroende på var i staden personen bor. Dessa skillnader i uppväxt- och levnadsvillkor måste utjämnas, och för det behövs ett långsiktigt och ihärdigt arbete. Staden behöver arbeta med både med långsiktiga förebyggande insatser och snabba kraftfulla individuella insatser. Genomförda trygghetsmätningar visar att färre Malmöbor har blivit utsatta för brott. Samtidigt har staden med jämna mellanrum drabbats av hänsynslösa våldsdåd som skapar rädsla hos Malmöborna.

Flera sociala problem har sin grund i samhällets ojämlikhet. Miljöpartiet anser att förebyggande socialt arbete är det bästa verktyget för att minska lidande, förebygga kriminalitet och ge makt till de Malmöbor som i dag inte har någon. Att förebygga social problematik, snarare än att enbart åtgärda den, är ett humant och kostnadseffektivt sätt att arbeta med sociala frågor. Miljöpartiets ingång är att det bästa sättet att bygga en trygg stad är att jobba förebyggande och genomföra effektiva akuta insatser i god samverkan med andra myndigheter, föreningslivet och näringslivet.

Malmö har tre områden, Rosengård söder om Amiralsgatan, Södra Sofielund och Nydala/Hermosdal/Lindängen, som polisen klassar som särskilt utsatta. Området Holma/Krocksbäck/Bellevuegården är ett så kallat riskområde. Barn som växer upp i dessa områden löper en större risk att bli indragna i kriminalitet. Vi anser att Malmö behöver anta en nollvision om särskilt utsatta områden som kompletteras med en handlingsplan för varje enskilt område. Långsiktiga myndighetsgemensamma insatser i samarbete med boende, föreningsliv och näringsliv är en nyckel till framgång. Ett sådant tillvägagångssätt har med framgång använts i Södra Sofielund. Vi vill även se utbildade fältarbetare i områdena som bidrar till ökad trygghet och dialog med de boende.

Det är inte acceptabelt att företag som drivs av kriminella sysslar med droghandel och pengatvätt under en vit fasad eller att människor utnyttjas för slavlöner. Vi vill se mer myndighetsgemensam tillsynsverksamhet. Vi vill också stärka samarbetet med hotell och hyresvärdar för att motverka trafficking och prostitution.

Den öppna droghandeln skapar otrygghet och innebär risker för alla inblandade personer. Unga missbrukare utan ekonomiska resurser finansierar ofta sitt missbruk genom att sälja droger till andra. Miljöpartiet vill att fler unga ska få tidig hjälp att lämna missbruk och ett kriminellt liv. Det behövs en bättre utbyggd öppenvård för missbrukare och fler

Agenda 2030

sociala insatsgrupper som vänder sig till ungdomar som återvänder från en tvångsplacering eller ett avtjänat straff. Idag får många ungdomar köa till insatserna och då finns det en stor risk att de under tiden åter blir indragna i missbruk och brottslighet. Vi anser att Malmö behöver ytterligare en Maria-mottagning som vänder sig till unga med missbruksproblematik.

Samhället måste tidigt ingripa och hjälpa barn som hamnat snett. Miljöpartiet vill att socialtjänst och polis genomför ett allvarssamtal inom 48 timmar med barn under 15 år som utfört ett brott. Vi vill också införa ett särskilt Barnahus med en trygg miljö för barn och unga som är brottsoffer. Ett barn som blivit utsatt för ett brott ska inte behöva slussas runt mellan olika myndigheter. På ett Barnahus arbetar socialsekreterare, kurator, psykolog, polis, åklagare, barnläkare och rättsläkare. Miljöpartiet anser att stadens satsning på förebyggande socialt arbete behöver fortsätta och utvecklas. Vi vill se fler fältarbetare som träffar utsatta barn och unga, bostadsrådgivningen och det vråkningsförebyggande arbetet måste förstärkas, och fler föräldrar måste erbjudas föräldrastödskurser.

Biltrafiken skapar en allt otryggare stadsmiljö. På Möllevången plågas boende av buller från höga hastigheter, buskörningar och kriminella som använder bilar och parkeringsplatser för drogförsäljning och interna uppgörelser. Vi vill att Möllevången ska befrias från hetsig biltrafik genom att stoppa genomfartstrafiken innanför Amiralsgatan, Nobelvägen, Spårväggsgatan och Bergsgatan. Alla är välkomna, men till fots eller med cykel. De som bor i stadsdelen ska kunna fortsätta att använda och parkera bilen i området, färdtjänsten ska rulla som vanligt och varuleveranser kan köra in och ut. Men en kraftigt minskad biltrafik skulle ge kvarteren tillbaka till de boende och besökare. Det skulle vara bra för hälsan, särskilt för barnen som är extra känsliga för buller och avgaser. Vi vill plantera fler träd, bryta upp asfalt för att skapa fler gröna ytor, och göra det enklare att gå och cykla. Det skulle göra Möllevången mer inbjudande att röra sig, leka och umgås i. Det skulle också innebära en större vuxennärvaro och mer umgänge på gator och torg, vilket är positivt för tryggheten. För att hålla nere både trafikrytmen och motverka vansinneskörningar vill vi också påbörja en dialog med polisen om att sätta upp fartkameror på Bergsgatan och Amiralsgatan.

I ett jämställt Malmö är det fullständigt oacceptabelt att delar av Malmös befolkning dagligen får sina mänskliga rättigheter kränkta och sina liv begränsade. Vi vill därför vidareutbilda personalen i skola, socialtjänst och på familjecentraler för att bättre kunna förebygga, reagera på och ingripa mot hedersförtryck. Hederskartläggningen visar tydligt att unga människor som behöver söka vuxenvärldens stöd har mycket lättare att göra det hos skolans personal än hos socialtjänsten. Det är därför mycket viktigt att all personal i skolan har utbildats i att upptäcka misstänkt hedersförtryck och möta barnets behov av skydd. Elevhälsan möter och fångar upp en del av dessa ungdomar, men även den undervisande personalen behöver fortbildas i att känna igen misstänkt förtryck. Miljöpartiet vill att en stödverksamhet inrättas med särskilda kontaktpersoner för dem som lämnar en hederskontext.

Våld i nära relationer drabbar framför allt kvinnor och utförs oftast av män. Under coronapandemin har våldet i hemmet ökat. Malmö bedriver idag ett omfattande arbete mot våld i nära relationer, men det uppsökande arbetet riktat mot män behöver stärkas

så att vi förebygger att män slår. Även rådgivningen till män behöver stärkas och göras mer lättillgänglig. Vi vill också att Malmö stad bedriver en försöksverksamhet med att få våldsutövande män att flytta från hemmet så att den eller de våldutsatta kan få bo kvar. För de kvinnor som ändå tvingas lämna sina hem för att skydda sig själva och sina barn från en våldsam anhörig måste det finnas plats på ett skyddat boende tills hon kan hitta ett ordnat boende. Vi menar också att kvinnor som har skyddsbehov måste få förtur till MKB:s bostäder. Kommunen ska också förstärka sitt samarbete med kvinnojourerna.

En grupp som är särskilt utsatta i Malmö är de kvinnor som verkar inom prostitution. Inte sällan är dessa kvinnor utsatta för människohandel för sexuella ändamål. Det är mycket viktigt att samhället motverkar detta på alla plan, genom att lagföra sexköparna, hallickarna och människohandlarna och ge kvinnorna det stöd de behöver för att ta sig ur situationen. Här kan Malmö stad göra mer, dels genom myndighetsutövning, dels genom rådgivning, utbildning och stöd till de drabbade kvinnorna. Vi vill att kommunen stärker sitt arbete mot sexhandel.

Papperslösa barn är extremt utsatta i vårt samhälle. Många papperslösa ungdomar utnyttjas hänsynslöst av de kriminella nätverken. Det är ett fruktansvärt faktum att allt fler papperslösa barn och unga i vår stad i desperation säljer sex till cyniska och hänsynslösa sexköpare. FN:s barnkonvention är tydlig: varje barn har rätt till det som krävs för att utvecklas och växa upp tryggt, oavsett juridisk status. Miljöpartiet vill att Malmö ska fortsätta att stå upp för barnkonventionen och säkra de papperslösa barnens rätt till försörjningsstöd på samma villkor som andra barn. Vi har under många år slagits för att papperslösa barn ska ha rätt till en rimlig säkerhet, och att de ska kunna använda sin lagstadgade rätt att gå i skolan och få vård under den tid som de är i kommunen. Barn ska inte drabbas på grund av föräldrarnas handlingar.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta:

- att ge **kommunstyrelsen** i samverkan med berörda nämnder i uppdrag att ta fram en handlingsplan för varje utsatt område.
- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden** i uppdrag att utöka antalet fältarbetare i utsatta områden.
- att ge **miljönämnden** i samverkan med berörda nämnder i uppdrag att utöka den myndighetsgemensamma tillsynsverksamheten.
- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden** samt **miljönämnden** i uppdrag att stärka arbetet mot sexhandel.
- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden** i uppdrag att utöka och utveckla arbetet med den sociala insatsgruppen och föräldrastöd.
- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden** i uppdrag att utöka den uppsökande verksamheten och rådgivningen till män som slår.
- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden** i uppdrag att påbörja en dialog med Region Skåne om att öppna en ny Maria-mottagning i Malmö.

- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden** och **grundskolenämnden** i uppdrag att tillsammans med polisen genomföra ett allvarssamtal inom 48 timmar med barn under 15 år som utfört ett brott och deras vårdnadshavare.
- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden** i uppdrag att påbörja en dialog med Region Skåne, Åklagarmyndigheten och Polisen för att införa ett särskilt Barnahus i Malmö.
- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden, förskolenämnden och grundskolenämnden** i uppdrag att hitta en modell för att erbjuda proaktivt föräldrastöd till föräldrar som behöver hjälp och stöd i sitt föräldraskap.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att göra Möllevången till ett superkvarter med stopp för genomfartstrafik.
- att ge **tekniska nämnden** i uppdrag att verka för att det sätts upp fartkameror i staden för att förebygga vansinneskörningar och för höga hastigheter i stadsmiljön.
- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden** i uppdrag att stärka stödet till personer som lämnar en hederskontext eller våldsamt relation och tillgodose behovet av platser på skyddade boende.
- att ge **MKB** i uppdrag att ge förtur i till våldsutsatta som bor på skyddat boende, men som på grund av hotbild inte kan återvända till sitt hem.
- att ge **arbetsmarknads- och socialnämnden** i uppdrag att stärka bostadsrådgivningen och det vräkningsförebyggande arbetet.

Demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter

Malmö ska vara en fördomsfri, tillgänglig och trygg stad för alla. Miljöpartiet vill att jämställdhetsperspektivet och feminism ska genomsyra alla Malmö stads verksamheter.

Alla människor är födda fria och lika i värde. Det innebär att alla Malmöbor oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder ska kunna leva fullvärdiga liv i fred och trygghet. Malmöborna ska ha tillgång till sin stad, oavsett om det gäller möjligheten att fysiskt kunna ta sig runt i staden och ta del av dess utbud eller att öppet visa sin kärlek eller identitet.

Ett av de största samhällsproblemen är de patriarkala strukturer som omger oss, och de begränsande könsroller som påverkar människor oavsett kön. Detta är negativa krafter som existerar i alla delar av samhället, i skolan, på arbetsplatsen och när biståndsbedömningar görs. Därför vill Miljöpartiet att Malmö stad hela tiden arbetar för att öka jämställdheten. Vi vill att genusperspektiv och normkritik stärks i alla stadens verksamheter. Staden har i flera år jobbat med dessa frågor och rört sig åt rätt håll. Miljöpartiet anser att det är hög tid lägga in en extra växel och vi kommer fortsätta att verka för att jämställdhetsperspektivet och feminism genomsyrar Malmö stad.

Att tillvarata människors förmågor är klokt utifrån både samhällsekonomin och folkhälsan. För oss är det viktigt att staden arbetar för att öka brukarnas självständighet och delaktighet. Att Malmö är fysiskt tillgänglig gör staden bättre för alla. Vi vill därför att Malmös gaturum tillgänglighetsanpassas, till exempel genom tillgängliga lekplatser, lägre trottoarkanter och fungerande ledstråk. En inkluderande stadsstruktur ska förutom den fysiska tillgängligheten även ta hänsyn till bland annat barnperspektiv, jämställdhetsperspektiv och trygghet.

Att vara rädd för eller utsättas för rasism, diskriminering eller hatbrott är förödande för individens självbestämmande och skapar mycket lidande. Det antirasistiska och antidiskriminerande arbetet måste starta i tidig ålder. Skolan spelar en central roll för att förebygga rasism. Miljöpartiet har drivit igenom att all skolpersonal ska utbildas i antidiskriminering och normkritik för att tydligt kunna integrera dessa kunskaper i undervisningen, samt ha verktyg för att hantera diskriminering och kränkningar som kan uppstå i skolan.

Elever som har deltagit i dialoger i Forum för demokrati och mänskliga rättigheter vittnar om stora brister i hur skolorna hanterar anmälningar av hot och kränkningar. Vi vill säkerställa att anmälningssystemet är utformat utifrån barnens perspektiv, att barnen får stöd genom anmälningsprocessen och att det sker en tydlig återkoppling till barn och vårdnadshavare. Idag får skolnämnderna kännedom om hot och kränkningar vid sina

Agenda 2030

sammanträden, men det räcker inte. Varningssignalerna måste omsättas i politisk handling.

Black lives matter-rörelsen har skakat om och belyst rasismen som frodas i vår omvärld och vårt eget samhälle. Rasismen är en fråga om liv och död. Den är också en fråga om gradvis förskjutning av värderingar, polarisering och att släppa lös politiskt extremistiska krafter. Historien har lärt oss att det inte finns utrymme för att passivt förhålla sig till sådana här förskjutningar. Vi behöver istället mobilisera alla goda krafter. I det antirasistiska arbetet är det viktigt att Malmö stad har ett nära samarbete med olika aktörer inom civilsamhället, myndigheter, akademien, näringsliv och Malmöborna. I en stad som håller ihop behöver vi jobba parallellt mot antisemitism, islamofobi, afrofobi, antiziganism, homofobi och andra former av diskriminering, hot och hat. Därför vill vi utreda förutsättningarna för ett kunskapscenter för att förebygga hatbrott tillsammans med polisen, Malmö universitet och civila aktörer.

Det är med stor sorg som vi har tagit emot beskedet att Rörelsernas museum inte har fått en fortsatt statlig finansiering för att skalas upp. Miljöpartiet vill därför säkerställa att den kompetens och kunskap som har byggts upp omhändertas av staden i sin nuvarande form. Detta besked gör det ännu mer angeläget att jobba för att Förintelsemuseet ska etableras i Malmö.

För att Malmö stad ska kunna ge en jämlik och jämställd service behöver vi ta hand om det mest värdefulla resursen som vi har – vår personal. Dialogerna i Forum med demokrati och mänskliga rättigheter med personal från hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och funktionsstödsnämnden har synliggjort behov av att se över hur kränkningar, hot och våld i tjänsten hanteras när de riktas från brukare till personal. Personalen vittnar hur de utsätts för kränkningar på grund av sin etnicitet, religion eller hudfärg. Självklart behöver vi beakta att våra brukare är i en beroendeställning och kanske lider av olika problematik, men det måste vara tydligt att kränkningar, hot och våld aldrig accepteras. Det ska också finnas en tydlig plan för hur chefer och övriga arbetsgruppen kan stötta sina kollegor för att säkerställa en god arbetsmiljö och psykiskt mående.

Miljöpartiet vill även att Malmö stad föregår med gott exempel som arbetsgivare och säkerställer att HBTQ-personer inte upplever sig diskriminerade eller på annat sätt exkluderade på sin arbetsplats. Vi vill därför att Malmö stad undersöker hur arbetsklimatet är för HBTQ-personer.

Vi kan inte ta demokratin för given, den behöver ständigt värnas och försvaras. Delaktighet och transparens är två av demokratins grundpelare. Därför är det en viktig princip att Malmös politiska nämnder öppnar sina möten för allmänheten. Först då kan Malmöborna få inblick i den demokratiska processen, ställa frågor och utkräva ansvar. Dialogen med medborgarna är eftersatt och det saknas forum för delaktighet, särskilt för barn och unga. Vi vill att staden tillsammans med det nyformade ungdomsrådet skapar förutsättningar och former för att fler unga ska kunna vara delaktiga i kommunal politik och andra frågor som unga själva anser är viktigast för dem.

För att ytterligare stärka vår lokaldemokrati vill vi att Malmöinitiativet endast ska kräva

en initiativtagare för att förslaget ska behandlas politiskt, samt att staden ska ta fram en modell för medborgarbudget. Medborgarbudget innebär att Malmöborna får möjlighet att bestämma hur en del av kommunens budget ska användas. Invånarna blir då också delaktiga i genomförandet och sprider kunskap om den demokratiska processen.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta:

- att **samtliga nämnder** säkerställer att jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv genomsyrar den egna verksamheten, samt motverkar diskriminering.
- att ge **kommunstyrelsen** i uppdrag att genomföra en kartläggning av arbetsklimatet för HBTQ-personer i kommunens verksamheter.
- att ge **kommunstyrelsen** i uppdrag att utreda ett gemensamt kunskapscenter med polisen och Malmö universitet för att förebygga hatbrott.
- att ge **hälsa-, vård- och omsorgsnämnden** och **funktionsstödssnämnden** att se över sina rutiner för hot och våld samt ge stöd till medarbetare som utsätts för kränkningar och diskriminering.
- att ge **grundskolenämnden** och **gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden** i uppdrag att se över anmälningssystem för hot och kränkningar i skolan och anpassa processerna utifrån barnperspektiv.
- att ge **kulturnämnden** i uppdrag att fortsätta jobba med Rörelsernas museum i nuvarande omfattning.
- att ge **samtliga nämnder** i uppdrag att öppna upp sina nämndsammanträden för Malmöborna.
- att ge **kommunstyrelsen** i uppdrag att tillsammans med Malmös ungdomsråd ta fram en struktur för ungas inflytande i lokalpolitiken.
- att ge **kommunstyrelsen** i uppdrag att utforma modell för medborgarbudget som Malmö stad kan implementera.

Budget 2021 med plan för 2022 och 2023

Investering, finansiell leasing och lokalförhyrning

Nämnd ska planera och prioritera behovet av investeringar i relation till den investeringsram som beslutats för hela planeringsperioden. Ramen för budgetåret får inte överstigas utan beslut i kommunfullmäktige. Inför kommande års budgetar kommer tidsförskjutningar av enskilda investeringsobjekt att beaktas.

Före påbörjande av ett investeringsobjekt ska nämnd inhämta objektsgodkännande från kommunstyrelsen om den totala utgiften för objektet överstiger 15 miljoner kronor. Om totala utgiften för objektet överstiger 50 miljoner kronor ska kommunfullmäktige lämna objektsgodkännande.

I de fall uthyrande nämnd ansöker om objektsgodkännande för lokalinvestering ska dess framställning innefatta preliminär hyresberäkning och nämndsbeslut från förhyrande nämnd om att den ökade hyreskostnaden inryms i den förhyrande nämndens kommunbidrag.

Nämnd ska inhämta kommunstyrelsens tillstånd att finansiera köp av lös egendom med finansiell leasing om inköpsvärdet i leasingavtalet överstiger 15 miljoner kronor. För leasingavtal med lägre inköpsvärde ska samråd ske med kommunstyrelsens förvaltning.

Vid extern förhyrning av lokal ska förhyrande nämnd inhämta kommunstyrelsens tillstånd om hyreskostnaden under kontraktstiden överstiger 15 miljoner kronor. Med extern förhyrning menas all förhyrning som inte sker från annan nämnd i kommunen.

Tekniska nämnden och servicenämnden får sänkta investeringsramar med 15 procent. Lokalinvesteringarna behöver ses över med avseende på om de går att göras mindre kostsamma eller om de kan skjutas på framtiden. Vad avser tekniska nämnden så anser vi att underhåll av vägar och broar behöver minska. Med en modern grön trafikpolitik bör behovet bli mindre. Utöver det fastställs investeringsramarna i enlighet med plan.

Finansiellt mål

Kommunfullmäktiges finansiella mål är en hållbar ekonomisk utveckling. För att mäta graden av måluppfyllelse används tre indikatorer.

Kommunfullmäktigemål

Malmö stad ska ha en hållbar ekonomisk utveckling.

Indikatorer:

- Årets resultat ska uppgå till minst 0 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag

och utjämning.

- Räntebärande nettolån ska uppgå till högst 30 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
- Relationen mellan finansnetto samt avskrivningar och skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning skall följas.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkter och generella statsbidrag har budgeterats utifrån SKL:s prognos i november 2020. Därtill har 25 miljoner kronor i statsbidrag till kommuner med socio-ekonomiskt utsatta områden budgeterats.

Index

Jämfört med budget 2020 har samtliga nämnders, förutom ramen för ekonomiskt bistånd och ramen för hemlöshet, räknats upp för ökade kostnader med 1,8 procent.

Effektiviseringar

Samtliga nämnder förutom grundskolenämnden, förskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden åläggs att effektivisera sin verksamhet. Arbetsmarknads- och socialnämnden, hälsa- vård och omsorgsnämnden, överförmyndarnämnden och funktionsstödsnämnden får ett effektiviseringskrav med 0,8 procent. Miljönämnden, kulturnämnden, fritidsnämnden och valnämnden får ett effektiviseringskrav på sin verksamhet med 1 procent. Övriga nämnder åläggs ett effektiviseringskrav på 2 procent.

Övriga ändringar

Tekniska nämndens intäktsram avseende exploateringsvinster höjs med 30 miljoner kronor. Nämndens ram för kostnader för rivning, sanering och detaljplaner har sänkts till 40 miljoner kronor. Resultatkravet för hamnanläggningar inom tekniska nämnden höjs med 8 miljoner kronor till följd av ränteskillnader mellan hyresavtal och internränta. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens kommunbidrag sänks med 16 miljoner kronor som en anpassning till ändrade volymer inom kommunalt aktivitetsansvar.

Demografi

För de nämnder där det finns ett direkt samband mellan befolkningsutveckling och resursåtgång har en demografieffekt beräknats. Beräkningarna utgår från den befolkningsprognos som tagits fram under våren 2020. Posterna för KS anslag, hemlöshet och

ekonomiskt bistånd har inte räknats upp med demografi. Totalt har nämndernas kommunbidrag förstärkts med 219 miljoner kronor för demografieffekter.

Bolag och kommunalförbund

Den totala ramen för bolag och kommunalförbund har schablonmässigt räknats upp för pris- och löneökningar. Den faktiska uppräknningen fastställs slutligen i kommunstyrelsens nämndsbudget för 2021 och är i flera fall beroende av uppräknningar utifrån olika avtal.

I budgeten ingår på samma sätt som i budget 2020 en förväntad effekt inom Malmö stadshus AB, där bolag som visar överskott balanserar underskott i andra bolag inom bolagskoncernen.

Räntor och utdelningar

Finansiella intäkter och kostnader bygger på prognosen från delårsrapporter med hänsyn taget till budgeterade investeringsnivåer, försäljning och budgeterat resultat. Nettoeffekten av räntor är beräknat utifrån en sänkt internränta från 3 procent till 1,25 procent. I de finansiella intäkterna ingår en utdelning från MKB med 81 miljoner kronor. Nivån på internräntan justeras för att hamna i nivå med SKR:s förslag för internränta 2021.

Revisorskollegiet

Av den nya kommunallagen framgår tydligt att det är kommunfullmäktiges presidium, inte kommunstyrelsen, som ska bereda förslaget till budget för revisorskollegiet. I beräkningarna ingår det förslag till budgettram för 2021 för revisorskollegiet som bereds av kommunfullmäktiges presidium. Kommunstyrelsen tar dock inte för egen del ställning till budgettramen för revisorskollegiet.

Resultatutveckling

För 2021 budgeteras ett nollresultat. I planen för 2022–2023 har det budgeterade överskottet fastställts till 0 procent 2022 och 2023 0,5 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning.

Disponering ur resultatutjämningsreserven 2021

År 2021 kommer 320 miljoner kronor att disponeras ur resultatutjämningsreserven. Den prognostiserade ökningen av skatteunderlaget år 2021 ligger cirka 2,2 procentenheter lägre än genomsnittet för de tio föregående åren. Enligt kommunens regler för hantering av resultatutjämningsreserven kan reserven disponeras under 2021 för att utjämna lägre intäkter till följd av lågkonjunktur. Beroende på det slutliga utfallet av skatteunderlaget fram till bokslutet för 2021 kan det disponibla beloppet komma att justeras. De följande

åren i planen utvecklas skatteunderlaget något långsammare än ökningen de föregående tio åren varför disposition kan vara möjlig.

Satsningar

Grundskolenämnden får ett resurstillskott på 50 miljoner kronor till demografipotten som riktar sig till skolorna i de socioekonomiskt mest utsatta områdena.

Förskolenämndens demografipott får en förstärkning med 30 miljoner kronor som riktar sig till förskolorna i de socioekonomiskt mest utsatta områden. Vidare får förskolenämnden ett tillskott på 3 miljoner kronor för att permanenta Guldängens bygglekplats och för att utveckla Bokträdgården i Torup.

Kommunstyrelsen tilldelas en klimat- och miljöpott på 30 miljoner kronor. Medel kan åberopas av berörda nämnder för införande av nytt naturreservat, trängselavgifter, miljözoner, trädplantering, sol- och vindkraft och satsningar på biologisk mångfald.

Arbetsmarknads- och socialnämnden tilldelas ett resurstillskott på 150 miljoner kronor för att växla upp arbetet med arbetsmarknadsåtgärder och förebyggande socialt arbete. Ramen för ekonomiskt bistånd anpassas med 180 miljoner kronor för att ge nämnden realistiska förutsättningar att klara sitt uppdrag.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden tilldelas ett resurstillskott med 66 miljoner kronor för att förbättra medarbetarnas anställningsvillkor och för att ta del av statens riktade utbildningssatsning.

Funktionsstödsnämnden får ett resurstillskott på 21,5 miljoner kronor för att förbättra arbetsmiljön, minska antalet timvikarier, LSS-utbyggnad och externa placeringar.

Driftbudget 2021

Tusentals kronor						
	BAS	Index	Demografi	Effektivisering	Satsning/ förändring	2021 års kommunbidrag
Kommunfullmäktige	26 099	470 (1,8%)	0	-531 (-2%)	0	26 038
Revisorskollegiet*	12 794	230 (1,8%)	0	0 (0%)	0	13 024
Valnämnd	2 996	54 (1,8%)	0	-256 (-0,8%)	0	3 019
Överförmyndarnämnd	31 395	565 (1,8%)	0	-256	-3 000	31 704
Kommunstyrelse	552 064	9 937 (1,8%)	0	-16 860 (-3)	25 000	570 141
KS anslag till förfogande	116 348	0 (0%)	0	0	0	116 348
Servicenämnd	-342 000	363 (1,8%)	0	0	0	-341 637
Rivning och marksanering	36 000	0 (0%)	0	0	0	36 000
Teknisk nämnd	875 203	15 754 (1,8%)	0	-17 819 (-3%)	-20 000	853 138
Exploateringsvinster	-240 000	0 (0%)	0	0 (0%)	-30 000	-270 000
Rivning och marksanering	75 000	0 (0%)	0	0 (0%)	-35 000	40 000
Hamnanläggningar	-33 174	0 (0%)	0	0 (0%)	-8000	-41 174
Miljönämnd	76 262	1 373 (1,8%)	0	-776 (-1%)	0	76 859
Stadsbyggnadsnämnd	96 047	1 729 (1,8%)	0	-1 956 (-2%)	0	95 820
Bostadsanpassningsbidrag	25 776	464 (1,8%)	0	0 (0%)	0	26 240
Gymn.- och vuxenutbildn. nämnd	1 829 871	32 938 (1,8%)	40 600	0 (0%)	-14 000	1 889 409
Grundskolenämnd	4 955 740	89 203 (1,8%)	142 400	0 (0%)	50 000	5 237 343
Förskolenämnd	2 966 939	53 405 (1,8%)	-45 900	0 (0%)	33 000	3 007 444
Kulturnämnd	520 431	9 368 (1,8%)	4 500	-5 343 (-1%)	0	528 956
Fritidsnämnd	582 043	10 477 (1,8%)	5 153	-5 977 (-1%)	0	591 696
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnd	3 240 206	58 324 (1,8%)	21 645	-26 561 (-0,8%)	66 000	3 359 614
Funktionsstödsnämnd	2 074 110	37 334 (1,8%)	12 381	-16 991 (-0,8%)	21 500	2 128 334
Arbetsmarknads- och socialnämnd	1 890 471	34 028 (1,8%)	38 111	-15 701 (-0,8%)	150 000	2 096 909
Hemlöshet	406 243	0 (0%)	0	0 (0%)	0	406 243
Ekonomiskt bistånd	898 361	0 (0%)	0	0 (0%)	180 000	1 078 361
Statsbidrag flyktingar	-74 000	0 (0%)	0	0 (0%)	0	-74 000
SUMMA NÄMNDERNA	20 601 225	356 016	218 890	-108 802	418 500	21 485 828
Skatter och generella statsbidrag	-21 148 344	0 (0%)	0	0	-333 000	-21 481 344
Personalförsäkr/pensioner	325 000	0 (0%)	0	0	-9 000	316 000
Bolag/kommunalförbund	223 056	10 316 (0%)	0	0	-31 000	202 372
Räntor och utdelningar	-213 375	0 (0%)	0	0	0	-213 375
Gemensamma anlägg. och övrigt	10 249	0 (0%)	0	0	270	10 519
SUMMA KOMMUNEN	-202 189	366 332	218 890	-180 802	45 770	320 000

* Preliminär beräkning, budgetramen till revisorskollegiet beslutas av kommunfullmäktige utifrån förslag från KF:s presidium.

